

Hallitus 27.10.2022

Kokoustiedot

Aika 27.10.2022 klo 10.00 - 12.25
Paikka Etäkokous, Microsoft Teams

Osanottajaluettelo

Puheenjohtaja	Räsänen Joonas	SDP
I varapuheenjohtaja	Ikonen Anna-Kaisa	Kok.
II varapuheenjohtaja	Rossi Markku	Kesk.
	Autto Heikki	Kok.
	Grahn-Laasonen Sanni	Kok., poistui klo 11.57
	Vuornos Henrik	Kok., saapui klo 11.45
	Lyly Lauri	SDP
	Nahkuri Miia	SDP
	Lehtosalo-Lönnberg Eevakaisa	Kesk.
	Kankaanniemi Toimi	PS
	Pentikäinen Pia	PS
	Lumela Meri	Vihr.
	Sauri Pekka	Vihr.
	Korhonen Martti	Vas.
	Johansson Johan	RKP

Varajäsenet puolueittain sijaantulojärjestyksessä

Ahola Lotta	Kok.
Kataja Sampsa	Kok.
Virsunen Jussi	Kok.
Alatalo Juuso	SDP
Valtanen Pirkko	SDP
Väätäinen Tuula	SDP
Jalonen Vesa	Kesk.
Häggman Johanna	Kesk.
Ylhäinen Taito	PS
Nieminen Mira	PS, poistui klo 12.10
Jokinen Sari	Vihr.
Mustakallio Jaakko	Vihr.
Järvinen Anni	Vas.
Brännkärr Malin	RKP

Valtuuskunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat

Puheenjohtaja	Sazonov Daniel	Kok., poistui klo 11.55
I varapuheenjohtaja	Rantanen Piritta	SDP, saapui klo 10.29
II varapuheenjohtaja	Vehkaperä Mirja	Kesk.

Muut läsnäolijat

Karhunen Minna	toimitusjohtaja
Heiniluoma Jari	varatoimitusjohtaja
Tainio Hanna	varatoimitusjohtaja
Stenman Ulf	johtaja, ruotsinkieliset asiat
Eriksson Nina	kokouksen sihteeri

sekä muut sihteerin laatiman läsnäololistan mukaiset osanottajat.

Hallitus 27.10.2022

Asiat

101	Kokouksen avaus
102	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
103	Pöytäkirjan tarkastajan valinta
104	Esityslistan hyväksyminen
105	Ajankohtaiskatsaus
106	Kuntaliiton talouskatsaus, tammi-syyskuu 2022
107	Suomen Kuntaliitto ry:n talousarvioesitys vuodelle 2023
108	Kuntaliiton strategia 2023-2026
109	Valtuuskunnan sihteerin valinta
110	Eronpyyntö Kuntaliiton valtuuskunnan varajäsenen toimesta
111	Eronpyynnöt Kuntaliiton vaalilautakunnan jäsenen ja varajäsenen tehtävistä
112	Kuntaliiton valtuuskunnan syyskokous 1.-2.12.2022
113	Kuntaliiton edustajien valinta CEMR:in ja UCLG:n toimielimiin toimikausille 2023-2026
114	Pia Kopran eropyyntö Euroopan neuvoston kunta- ja aluehallintokongressin valtuuskunnan jäsenen tehtävästä sekä täydennysvalinta
115	Kuntaliiton varatoimitusjohtajien määräaikaisten työsuhteiden jatkaminen, B-esityslista
116	Esitys Hyvinvointialueyhtiö Oy:n perustamisesta, B-esityslista
117	KL-Support Oy:n (tukipalveluyhtiö) perustaminen, B-esityslista
118	Kuntaliiton hallituksen seuraava kokous
119	Muut asiat
120	Kokouksen päättäminen

Hallitus 27.10.2022

101

Kokouksen avaus

Ehdotus	Puheenjohtaja avaa Kuntaliiton hallituksen kokouksen.
Päätös	Puheenjohtaja Joona Räsänen avasi kokouksen klo 10.00.

102

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Liite 1, 102 § Kokouksen sihteerin laatima läsnäololista etäosallistujista

Sääntöjen mukaan hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta. Kutsu lähetetään hallituksen varsinaisille jäsenille ja varajäsenille viimeistään 20.10.2022.

Hallitus on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on läsnä. Hallituksen kokouksiin osallistuvat myös varajäsenet.

Kokouksen sihteeri laatii Teamsin kautta kokoukseen osallistuvista läsnäolijoista läsnäololistan, joka otetaan pöytäkirjan liitteeksi.

Ehdotus	Todetaan kokouksen osanottajat ja päätösvaltaisuus.
Päätös	Suoritetussa nimenhuudossa todettiin kokoukseen osallistuvat hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä valtuuskunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat. Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

103

Pöytäkirjan tarkastajan valinta

Hallituksen työjärjestyksen 17 §:n mukaan hallituksen pöytäkirjan allekirjoittaa kokouksen puheenjohtaja ja sihteeri. Pöytäkirjan oikeellisuuden tarkastaa kokouksen siihen valitsema jäsen.

Ehdotus	Valitaan tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajaksi hallituksen jäsen Johan Johansson.
Päätös	Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

104

Esityslistan hyväksyminen

Ehdotus	Hallitus hyväksyy kokouksen esityslistan muutoksitta/seuraavin muutoksin:
Päätös	Hallitus hyväksyi kokouksen esityslistan seuraavin muutoksin: asia 115 käsitellään asian 117 jälkeen.

105

Ajankohtaiskatsaus

Kuntaliiton strategia 2023
toimitusjohtaja Minna Karhunen

Kuntaliiton talousarvio 2023
talous- ja hallintojohtaja Elina Liippola

Hallitus 27.10.2022

Hyvinvointialueyhtiö Oy:n perustaminen
toimitusjohtaja Minna Karhunen

KL-Support Oy:n (tukipalveluyhtiö) perustaminen
toimitusjohtaja Minna Karhunen

Ehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös Minna Karhunen esitteli Kuntaliiton strategian 2023-2026.
Piritta Rantanen saapui tämän asian käsittelyn aikana klo 10.29.
Elina Liippola esitteli Kuntaliiton talousarvion vuodelle 2023.
Minna Karhunen esitteli Hyvinvointialueyhtiö Oy:n perustamisen sekä Kuntaliiton tukipalveluyhtiön perustamisen.
Merkittiin esittelyt tiedoksi.

106

Kuntaliiton talouskatsaus, tammi-syyskuu 2022

Liite 1, 106 § Kuntaliiton talouskatsaus, tammi-syyskuu 2022
Liite 2, 106 § Talousraportti kumulatiivinen, syyskuu 2022
Liite 3, 106 § Sijoitussalkun markkina-arvon kehitys, syyskuu 2022

Jakso tammi-syyskuu 2022

Kuntaliiton varsinaisen toiminnan tuotot ovat yhteensä 17 276 175 euroa alittaen budjetin 17 502 539 euroa 226 365 eurolla.

Kaikki toiminnalliset kustannukset ovat yhteensä 18 766 528 euroa, jolloin budjetti 20 732 933 euroa alittuu 1 966 405 eurolla.

Tuotto-/kulujäämä ennen sijoitus- ja rahoitustoimintaa on -1 490 353 euroa budjetin ollessa -3 230 393 euroa. Eroa budjettiin on +1 740 040 euroa.

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tulos on -1 241 760 euroa budjetin ollessa +3 240 000 euroa. Eroa budjettiin on -4 481 760 euroa.

Sijoitussalkun markkina-arvo 30.9.2022 on 72,4 milj. euroa, joka on -4,3 milj. euroa (-5,5%) verrattuna 31.8.2022 tilanteeseen ja -12,9 milj. euroa (-15,1%) verrattuna salkun markkina-arvoon 31.12.2021

Suomen Kuntaliitto ry:n taseen oma pääoma oli tilikauden alussa 107,4 milj. euroa ja elokuun lopussa 104,7 milj. euroa. Muutos tilikauden aikana on -2,7 milj. euroa. Taseen loppusumma on 121,2 milj. euroa (vuosi 2021: 124,4 milj. euroa).

Ehdotus Merkitään tiedoksi. /MK

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Hallitus 27.10.2022

107

Suomen Kuntaliitto ry:n talousarvioesitys vuodelle 2023

Liite 1, 107 § Suomen Kuntaliiton talousarvioesitys vuodelle 2023

Talousarvio 2023

Talousarvion mukaisista liiton yhteensä 16,3 miljoonan euron tuloista pääosan muodostavat jäsenkuntien 12,0 miljoonan euron jäsenmaksut, jotka ovat 5,1 miljoonaa euroa pienemmät kuin edellisenä vuonna, sekä koulutuskuntayhtymien yhteistyöjäsen-maksut ja maakuntaliittojen palvelumaksut yhteensä 0,7 miljoonaa euroa. Ulkoisen rahoituksen osuus budjetoiduista tuloista on 3,0 miljoonaa euroa.

Talousarviossa 2023 Kuntaliiton henkilöstön työpanoksen arvioidaan olevan 132,5 henkilötyövuotta. Vuoden 2022 budjetoitu työpanos on 183,3 henkilötyövuotta ja ennuste vuodelle 2022 on 183,7 henkilötyövuotta. Henkilöstökulujen osuus kaikista kustannuksista on 57 prosenttia. Sijoitus- ja rahoitustoiminnan nettotuloiksi arvioidaan 4,5 miljoonaa euroa, joka koostuu osingoista.

Liiton talousarvioesityksen tulos on tappiollinen 1,8 miljoonaa euroa.

Sijoituspolitiikka 2023 (sisältyy talousarvioehdotukseen)

Kuntaliiton sääntöjen 20 § 10 kohdan mukaan hallituksen tehtävänä on päättää yhdistyksen sijoitustoiminnan perusteista. Kuntaliitto on pitkäaikainen sijoittaja, jonka sijoitustoiminnan on tarkoitus jatkaa toistaiseksi. Sijoituspäätöksissä painotetaan sijoitusomaisuuden odotettua tuottoa pitkällä aikavälillä ja mahdollisuutta tarvittaessa rahoittaa toimintamenoja. Kassavaroja voidaan sijoittaa lyhytaikaisesti, jolloin painotetaan matkaa riskiä ja likviditeettiä.

Vuoden 2023 budjetin mukaan Kuntaliiton toimintamenojen rahoittamiseen tarvitaan sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuottoja noin 4,5 miljoonaa euroa ja salkun pääomaa 1,8 miljoonaa euroa alijäämän rahoittamiseksi. Sijoitussalkun pitkän aikavälin (10-15 vuotta) keskimääräiseksi reaaliuototavoitteeksi asetetaan 3,0 % vuodessa.

Riskin vähentämiseksi pyritään sijoitukset hajauttamaan tehokkaasti eri varallisuusluokkiin (osakkeet, korkosijoitukset ja vaihtoehtoiset sijoitukset), varallisuusluokkien sisällä sekä maantieteellisesti.

Sijoitussalkun neutraali allokaatio kuvaa salkun varallisuusluokkien jakaumaa, joka pitkällä aikavälillä odotetaan toteuttavan sijoitustoiminnalle asetetut tavoitteet tuoton ja riskin suhteen. Sijoitussalkun pitkän aikavälin tuotto selittyy valtaosin tämän neutraalin allokaation perusteella. Neutraaliallokaatio on normaalisti pitkäaikainen ja sitä tarkistetaan lähinnä tehtäessä perustavanlaatuisia muutoksia tavoitteisiin kuten esimerkiksi varainkäyttöstrategian muuttuessa.

Kuntaliiton syksyllä 2022 tarkistetun sijoituspolitiikan mukaan sijoitusallokaatioon lisättiin mahdollisuus tehdä vaihtoehtoisia sijoituksia (private equity, private debt, infrastruktuuri, kiinteistöt, muut esim. metsä).

KUNTALIITON ALLOKAATIO	Neutraali- osuus	Minimi- osuus	Maksimi- osuus
Rahamarkkinat	0,0 %	0,0 %	30,0 %
Valtionlainat	10,0 %	0,0 %	25,0 %
Yrityslainat, Investm. Grade	10,0 %	0,0 %	20,0 %

Hallitus 27.10.2022

Yrityslainat, High Yield	5,0 %	0,0 %	10,0 %
Kehittyvien maiden lainat	5,0 %	0,0 %	10,0 %
Korkosijoitukset	30,0 %	20,0 %	50,0 %
Vaihtoehtoiset sijoitukset	10,0 %	0,0 %	15,0 %
Osakkeet, Suomi	10,0 %	5,0 %	20,0 %
Osakkeet, Eurooppa	20,0 %	5,0 %	30,0 %
Osakkeet, Yhdysvallat	20,0 %	5,0 %	30,0 %
Osakkeet, kehittynyt Aasia	0,0 %	0,0 %	5,0 %
Osakkeet, kehittyvät maat	10,0 %	0,0 %	20,0 %
Osakkeet	60,0 %	35,0 %	70,0 %
	100,0 %		

Yksittäisen liikkeeseenlaskijan arvopapereihin voidaan sijoittaa enintään 5 % pääomasta. Näitä sijoituksia voi olla enintään 25 % pääomasta. Näitä rajoja ei sovelleta rahastosijoituksiin.

Sijoitustoiminnan vastuullisuus

Sijoitustoiminnan vastuullisuudella tarkoitetaan sijoitusten ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen ja hyvään hallintoon (ESG) liittyvien riskien arviointia ja huomioon ottamista sijoituspäätöksiä tehtäessä sekä sijoitustoimintaa seurattaessa ja arvioitaessa. Kuntaliitto ottaa sijoitustoimintansa huomioon vastuullisuusnäkökohdat ja edistää YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden mukaista toimintaa.

Kuntaliiton sijoitukset hoidetaan ulkoistetusti varainhoitajien toimesta, joten vaikuttaminen tapahtuu ennen kaikkea varainhoitajien valinnan ja varainhoitajille annettavan ohjeistuksen kautta välillisesti. Varainhoitajien osalta arvioidaan erityisesti sitä, että varainhoitaja ottaa sijoitusten vastuullisuuden huomioon osana sijoituksiin liittyvää päätöksentekoa.

Hallituksen sijoitusraportoinnissa esitetään tuotto- ja riskilukujen lisäksi myös vastuullisuusmittareita. Tällä hetkellä on mahdollista raportoida sijoitussalkun vastuullisuuden kokonaisarvosana (koostuen ympäristö-, yhteiskunta ja hallintoriskeistä) sekä hiilijalanjälki.

Raportoitaville mittareille voidaan asettaa jatkossa konkreettisia tavoitteita, joista päättää Kuntaliiton hallitus vuosittain talousarvion hyväksymisen yhteydessä. /MK

Ehdotus

Hallitus ehdottaa liiton valtuuskunnalle, että valtuuskunta

- vahvistaa Suomen Kuntaliiton talousarvion vuodelle 2023 esityslis-
tan liitteen 1, 107 § mukaisesti ja
- vahvistaa Suomen Kuntaliiton sijoituspolitiikan vuodelle 2023 liit-
teessä 1, 107 § esitetystä muodosta.

Lisäksi hallitus päättää valtuuttaa liiton toimitusjohtajan päättämään ta-
lousarvion teknisistä tarkistuksista sekä lisäksi talousarvion tutkimus- ja
kehityshankkeiden bruttotulojen ja -menojen sellaisista tarkistuksista,
jotka eivät muuta liiton hankkeisiin kohdistaman nettopanostuksen koko-
naismäärää. /MK

Päätös

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

Hallitus 27.10.2022

108
Kuntaliiton strategia 2023–2026

Liite 1, 108 § Kuntaliiton strategia 2023–2026

Kuntaliiton päivitetty strategia on määrä vahvistaa valtuuskunnan syyskokouksessa 2.12.2022. Hallitus ja hallituksen työvaliokunta on ohjannut päivittämistyötä seminaareissaan ja kokouksissaan. Valtuuskunnan jäsenet osallistuivat strategian perustan muotoiluun kevätkokouksen 2022 yhteydessä pidetyn työpajan muodossa. Kunnat ovat osallistuneet valmisteluun kuntatyypiverkostojen toiminnan sekä muun vuorovaikutuksen kautta. Kuntaliiton asiantuntijat ovat osallistuneet valmisteluun yksiköittäin ja/tai eri teemoja käsitelleissä strategiatyöpajoissa. Suuri osa valmisteluun osallistumisesta on toteutettu yhdessä Kuntaliiton hallitusohjelmataavoitteiden valmistelun kanssa.

Strategiassa linjataan:

- Kuntaliiton missio
- Kuntaliiton visio
- Arvot ja toimintatavat
- Resursseihin, prosesseihin ja asiakkuuksiin liittyvät painopisteet
- Vaikuttavuus- ja vaikutustavoitteet teema-alueittain
- Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi

Strategia päivitetään kokonaisuudessaan seuraavan valtuuskunnan ja hallituksen johdolla v. 2026. Tarvittaessa strategiaan voidaan tehdä vuosisuunnittelun yhteydessä tarvittavia hallituksen hyväksymiä ja valtuuskunnan vahvistamia muutoksia. Toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi muodostavat Kuntaliiton säännöissä tarkoittaman toimintasuunnitelman. Ne tarkistetaan ja päivitetään joka syksy.

Missio:

Kunnat luovat perustan asukkaiden hyvälle elämälle. Kuntaliitto tekee työtä, jotta kunnat onnistuvat tehtävänsään.

Visio:

Vaikuttava kumppani kunnille

Arvot ja toimintatavat:

Askeleen edellä

Olemme vaikuttavia kuntien edunvalvojia ja kunnista käytävän keskustelun suunnannäyttäjiä. Ennakoimme yhteiskunnan muutoksia ja kehitämme vaikuttavia ratkaisuja, jotta voimme vaikuttaa päättäjiin ja tukea kuntia. Solmimme vahvoja kumppanuuksia. Tuomme esille vahvemmin osaamis-
tamme ja seuraamme onnistumistamme.

Yhteistyötä yli rajojen

Luomme vaikuttavuutta työskentelemällä verkostojen kanssa ja tukemalla kuntien moniäänisyyttä. Hyödynnämme jäsenkuntien sekä erilaisten verkostojen ja sidosryhmiemme osaamista. Vahvistamme rajoja ylittävää yhteistyötä kuntien toimialojen välillä, kuntien ja hyvinvointialueiden välillä sekä kuntien ja valtion välillä.

Huolehdimme asiakasymmärryksestä ja varmistamme asiakkaamme tyytyväisyyden. Huomioimme monimuotoisen kuntakentän strategisten tavoitteiden edistämisessä.

Hallitus 27.10.2022

Uudistava kulttuuri

Olemme uudistumiskykyinen organisaatio, jossa voidaan hyvin. Ylläpidämme ja kehitämme osaamistamme.

Resurssit, prosessit ja asiakkuudet:

Resurssit

- Kuntaliiton toiminnalliset tulot ja menot ovat tasapainossa
- Täydennämme resurssejamme sijoitusomaisuuden tuotolla ja ulkopuolisella rahoituksella
- Varmistamme uudistuvien kuntien perustehtävien ja roolien kannalta keskeisen osaamisen

Prosessit:

- Painotamme toiminnassamme ennakoivaa ja strategista edunvalvontaa sekä toimivia neuvontapalveluita
 - Tuemme ja kiritämme TKI-toiminnalla ennakoivaa ja strategista edunvalvontaa, toiminta-ympäristön muutosten hallintaa sekä tulevaisuuden kunnan rooleja ja toimintaa.
 - Analysoimme ja hyödynnämme tietoa erityisesti strategisen edunvalvonnan tarpeisiin.
- Hyödynnämme kumppanuuksia
- Mittaamme onnistumistamme

Asiakkuudet

- Vuorovaikutamme erilaistuvan kuntakentän kanssa
- Kehitämme vaikuttavuuttamme kaupunkipolitiikassa
- Palvelumme näkyvät asiakkaillemme
- Kehitämme kuntien ja hyvinvointialueiden välistä yhteistyötä

Strategiset vaikuttavuus- ja vaikutustavoitteet sekä toimenpiteet on asetettu seuraavien kuntakentän strategisten teemojen kautta. Tavoitteet ja toimenpiteet on kuvattu liitteessä.

Uudet kestävät kunnat ja kaupungit

- Kunta-valtio-suhteen ja ohjauksen uudistaminen
- Kuntakäsityksen moninaisuus
- Toimivat yhdyspinnat hyvinvointialueisiin ja valtion
- Kestävä rahoitus
- Muutoksessa menestyminen ja johtaminen

Hyvinvoinnin mahdollistajat

- Vaikuttava, ylisukupolvinen, tiedolla johdettu hyvinvointityö
- Arjen turvallisuus
- Sivistys hyvinvoinnin ja osaamisen vahvistajana
- Toimintaympäristön muutoksiin ja oppijoiden tarpeisiin uudistettu koulutusjärjestelmä

Elinvoiman mahdollistajat

- TE- palveluiden integraatio kunta-ekosysteemiin
- Osaavan työvoiman saatavuus
- Ammatillinen koulutus elinvoiman tukena
- Kotouttaminen osana työvoimapolitiikkaa

Hyvän elinympäristön varmistajat

- Kestävä yhdyskunta ja ympäristö
- Toimiva liikennejärjestelmä ja tekninen infrastruktuuri

Hallitus 27.10.2022

Ehdotus	Hallitus ehdottaa valtuuskunnalle, että valtuuskunta hyväksyy liitteessä 1, 108 § esitetyn Kuntaliiton strategian sekä vahvistaa strategiaan sisältyvän toimintasuunnitelman. /MK
Päätös	Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

109

Valtuuskunnan sihteerin valinta

Valtuuskunta on järjestäytymiskokouksessaan 17.2.2022 valinnut sihteerikseen johtava lakimies Riitta Myllymäen. 1. varasihteerinä toimii johtava lakimies Ida Sulin ja 2. varasihteerinä lakimies Katriina Martikainen. Riitta Myllymäki ja Ida Sulin eivät enää ole käytettävissä valtuuskunnan sihteerin tehtävään.

Ehdotus	Hallitus ehdottaa valtuuskunnalle, että valtuuskunta valitsee sihteereikseen lakimies Katriina Martikaisen ja lakimies Juha-Matti Kiviluodon. Katriina Martikainen ja Juha-Matti Kiviluoto hoitavat jatkossa tehtävää yhdessä muodostaen valtuuskunnan sihteeristön.
---------	--

Sihteeristö sopii tehtäviensä hoitamisesta itsenäisesti.

Tehtävissä, joissa valtuuskunnan työjärjestyksen nojalla taikka muutoin vaaditaan sihteerin läsnäoloa tai toimenpiteitä, on riittävää, että paikalla on tai toimenpiteen suorittaa toinen sihteereistä. /MK

Päätös	Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.
--------	-------------------------------------

110

Eronpyyntö Kuntaliiton valtuuskunnan varajäsenen toimesta

Kuntaliiton valtuuskunnan varajäsen Juho Pulkka on pyytänyt eroa varajäsenen toimesta henkilökohtaisista syistä.

Juho Pulkka on valittu valtuuskuntaan Savo-Karjalan vaalipiiristä keskustan ehdokaslistalta.

Kuntaliiton sääntöjen 14 §:n mukaan, jos jäsen on vapautettu toimestaan, valtuuskunnan puheenjohtaja kutsuu hänen sijaansa jäljellä olevaksi toimikaudeksi asianomaisen ehdokaslistan järjestyksessä ensimmäisen varajäsenen. Vaalilautakunnan on valtuuskunnan puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä jäljellä olevaksi toimikaudeksi uudeksi varajäseneksi asianomaisen ehdokaslistan järjestyksessä ensimmäinen valitsematta jäänyt ehdokas. Jollei kaikkia varajäsenen toimia saada täytetyksi, varajäsenten määrä jää vajaaksi. Varajäsenistä on soveltuvin osin voimassa, mitä jäsenistä määrätään.

Sen jälkeen, kun Juho Pulkalle on myönnetty ero valtuuskunnan varajäsenen toimesta, valtuuskunnan puheenjohtajan tulisi pyytää valtuuskunnan vaalilautakuntaa määräämään uuden varajäsenen Savo-Karjalan vaalipiiristä keskustan ehdokaslistalta.

Vaalituloksen mukaan uudeksi varajäseneksi jäljellä olevaksi toimikaudeksi tulee Auli Piiparinen (Savo-Karjalan vaalipiiri, Kesk.).

Ehdotus	Hallitus ehdottaa valtuuskunnalle, että valtuuskunta myöntää Juho Pulkalle eron valtuuskunnan varajäsenen toimesta. /MK
---------	---

Päätös	Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.
--------	-------------------------------------

Hallitus 27.10.2022

111

Eronpyynnöt Kuntaliiton vaalilautakunnan jäsenen ja varajäsenen tehtävistä

Kuntaliiton sääntöjen 13 §:n mukaan valtuuskunta asettaa vaalilautakunnan, jonka tehtävänä on muun muassa vahvistaa vaaliپییریkohtaiset ehdokaslistat valtuuskunnan vaalia varten ja ohjeistaa vaali, päättää valtuuskunnan tasauspaikoista sekä vahvistaa valtuuskunnan vaalin tulos. Vaalilautakuntaan voi jokainen valtuuskunnan ryhmä ehdottaa yhtä jäsentä.

Valtuuskunta on järjestäytymiskokouksessaan 17.2.2022 asettanut vaalilautakunnan ja nimennyt siihen jäseniksi ja henkilökohtaisiksi varajäseniksi valtuuskunnan ryhmien tekemien ehdotusten mukaisesti seuraavat henkilöt:

Varsinainen jäsen

Laavi Elina
Tuuri Pekka
Pakarinen Helena
Koskinen Marko
Kyrölä Kimmo
Saarelainen Antti
Hällfors Christoffer
Rekimies Mikko

Henkilökohtainen varajäsen

Elo Timo Kok.
Kujanpää Katri SDP
Miettinen Ilkka Kesk.
Kallio Kirsi PS
Kankaanpää Risto Vihr.
Koikkalainen Mikko Vas.
Grundström Maria RKP
Portin Ismo KD

Valtuuskunta nimesi vaalilautakunnan puheenjohtajaksi Elina Laavin, 1. varapuheenjohtajaksi Pekka Tuurin ja 2. varapuheenjohtajaksi Helena Pakarisen.

Pekka Tuuri on 17.10.2022 pyytänyt eroa vaalilautakunnan jäsenen tehtävästä, ja Katri Kujanpää on 17.10.2022 pyytänyt eroa vaalilautakunnan varajäsenen tehtävästä. Molemmat edustavat sosialidemokraattista ryhmää vaalilautakunnassa. Pekka Tuuri on lisäksi ollut nimettynä vaalilautakunnan 1. varapuheenjohtajaksi.

Ehdotus

Hallitus ehdottaa valtuuskunnalle, että valtuuskunta nimeää uuden jäsenen ja varajäsenen vaalilautakuntaan valtuuskunnan sosialidemokraattisen ryhmän tekemän ehdotuksen mukaisesti.

Varsinainen jäsen

Henkilökohtainen varajäsen

Hallitus ehdottaa valtuuskunnalle, että valtuuskunta samalla nimeää sosialidemokraattisen ryhmän ehdottaman uuden jäsenen vaalilautakunnan 1. varapuheenjohtajaksi. /MK

Päätös

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

112

Kuntaliiton valtuuskunnan syyskokous 1.-2.12.2022

Liite 1, 112 § Valtuuskunnan syyskokouksen kokousohjelmaluonnos ja kokouksessa käsiteltävät asiat

Liite 2, 112 § Ohjeet etäosallistumisesta valtuuskunta 1.-2.12.2022

Kuntaliiton sääntöjen mukaan valtuuskunta kokoontuu varsinaiseen kokoukseen kahdesti vuodessa, kevätkokoukseen maaliskuu-heinäkuussa ja syyskokoukseen syys-joulukuussa hallituksen määräämänä aikana ja paikassa.

Kuntaliiton hallitus on vuoden 2022 kokousaikataulun hyväksyessään päättänyt, että valtuuskunnan syyskokous on 1.-2.12.2022.

Hallitus 27.10.2022

Kuntaliiton sääntöjen mukaan kutsu valtuuskunnan kokoukseen on toimitettava kullekin jäsenelle tämän ilmoittamaan osoitteeseen lähetetyllä kirjeellä tai sähköisesti vähintään kymmenen päivää ennen kokousta. Jos kokoukseen voidaan osallistua tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla (etäosallistuminen), kokouskutsussa on mainittava tästä. Kutsuun on mahdollisuuksien mukaan liitettävä esityslista. Valtuuskunnan esityslista laaditaan sekä suomen että ruotsin kielellä. Kuntaliiton hallituksen tulee valmistella valtuuskunnan käsiteltäväksi tulevat asiat.

Hallituksen jäsenellä, toimitusjohtajalla, varatoimitusjohtajalla ja ruotsinkielisen toiminnan johtajalla sekä muilla valtuuskunnan määräämillä henkilöillä on oikeus olla läsnä valtuuskunnan kokouksissa ja ottaa osaa keskusteluun.

Valtuuskunnan syyskokous pidetään Kuntatalolla eikä kokoukseen ole mahdollista osallistua etänä. Jos ajankohtainen koronatautilanne sitä vaatii, mahdollistetaan valtuuskunnan kokoukseen osallistuminen etänä. Tällöin asiasta ilmoitetaan valtuuskunnan kokouskutsussa.

Etäosallistumisen käytännöistä annetaan erillinen ohjeistus, ohjeet ovat tämän asian liitteenä 2, 112 §.

Ehdotus

Hallitus kutsuu valtuuskunnan koolle syyskokoukseen 1.-2.12.2022 Kuntatalolle.

Jos koronatautilanne sitä vaatii, niin kokoukseen voi myös osallistua etänä Microsoft Teams -ohjelman kautta. Tällöin etäosallistumismahdollisuudesta ilmoitetaan kokouskutsussa.

Samalla hallitus hyväksyy valtuuskunnan kokouksessa käsiteltävät asiat hallituksen esityslistan tämän asian liitteen 1, 112 § mukaisesti sekä etäosallistumista koskevat ohjeet tämän asian liitteen 2, 112 § mukaisesti.
/MK

Päätös

Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti.

113

Kuntaliiton edustajien valinta CEMR:in ja UCLG:n toimielimiin toimikausille 2023-2026

Kuntaliitto on jäsenenä Euroopan kuntaliittojen järjestössä CEMR:issä (Council of European Municipalities and Regions) sekä paikallishallinnon maailmanjärjestössä UCLG:ssä (United Cities and Local Governments).

CEMR keskittyy Euroopan tason edunvalvontaan erityisesti Euroopan unionissa. CEMRissä toimii useita asiantuntijatyöryhmiä, joihin liiton toimihenkilöt osallistuvat. Liitolla on luottamushenkilöedustaja seuraavissa toimielimissä: Policy Committee (neljä varsinaista ja neljä varajäsenpaikkaa) hallitus (yksi jäsen ja varajäsen) ja tasa-arvokomitea (yksi jäsen ja varajäsen).

Luottamushenkilöedustajien on oltava kuntansa valtuuston jäseniä, kunnanjohtaja, pormestari tai apulaispormestari. Apulaiskunnanjohtaja ei täytä kriteerejä. Policy Committeeen edustajina kuluvalle kaudella jälkeen ovat toimineet Kristiina Hämäläinen (kuntavaaleihin 2021 asti) ja Mari-Leena Talvitie (kuntavaaleista 2021 eteenpäin) (varalla Daniel Sazonov), Topi Seppälä (ei enää kuntavaalien 2021 jälkeen) (Vesa Jalonen), Harri Lehtonen (Neeta Röppänen) sekä Eeva-Liisa Nieminen (Tiia Lintula). Hallituksessa on toiminut Kristiina Hämäläinen/Mari-Leena Talvitie (Daniel Sazonov) ja tasa-arvokomiteassa Sirpa Hertell (Minna Reijonen). Policy

Hallitus 27.10.2022

Committeen jäseniä valittaessa on kahden edustajan ja kahden varaedustajan oltava toista sukupuolta (tasa-arvovaatimus).

Kokouksia CEMR:in Policy Committeella on kaksi kertaa vuodessa. Järjestön hallitus kokoontuu noin kerran vuodessa tämän lisäksi. Tasa-arvokomitean kokouksia järjestetään ensi vuonna kahdesta kolmeen.

UCLG edustaa paikallishallintoa maailmanlaajuisesti ja pyrkii edunvalvonnan keinoin lisäämään paikallishallinnon vaikuttavuutta.

UCLG:iin nimettävä edustaja voi olla esim. apulaiskunnanjohtaja. UCLG:n valtuustossa ja hallituksessa Kuntaliiton edustaja on toiminut Kristiina Hämäläinen/ Mari-Leena Talvitie (varalla Daniel Sazonov). Lisäksi Norja, Ruotsi ja Suomi ovat kierrättäneet Financial Management Committee-paikkaa toimikausittain. Tulevalla toimikaudella on Suomen Kuntaliiton vuoro. Financial Management Committee (taloushallintokomitea) kokoontuu Bureauin ja World Councilin kokousten yhteydessä ja sen tehtävänä on neuvoa rahastonhoitajaa ja johtokuntaa talousasioissa. Komiteaa kuullaan talousarvion valmistelussa ja toteuttamisessa.

UCLG järjestää kokoukset kahdesti vuodessa, yleensä huhtikuussa ja marras-joulukuussa. Kokoukset voivat olla myös Euroopan ulkopuolella.

Koska Kuntaliitto on jäsenenä ko. järjestöissä, on tavoitteena ollut valita edustajaksi henkilö, joka on liiton hallinnossa mukana. Lisäksi edustajan tehtävässä eduksi on kiinnostus kansainväliseen yhteistyöhön, valmius käyttää aikaa järjestöjen kokouksiin ja kokouksiin liittyvään yhteistyöhön sekä kielitaito.

Molemmilla järjestöillä on toimikausi, jonka ajaksi edustajat valitaan (kolme vuotta). Kuitenkin molempien osalta on todettu, että mikäli jäsenliiton yleiskokous tai poliittiset voimasuhteet niin päättävät/aiheuttavat, edustajia voidaan vaihtaa toimikauden aikana. Näin liitto on toiminut - vastaavasti liitto on siinä tapauksessa, että toimikausi ao. järjestöissä vaihtuu sinä aikana, kun liiton poliittiset voimasuhteet ovat ennallaan, nimennyt samat jäsenet jatkamaan jatkokaudeksi ilman eri päätöksiä.

Luottamushenkilöiden työmatkoista päättää työvaliokunta. On tarkoituksenmukaista, että hallitus päättää oikeuttaa nyt nimetyt henkilöt tekemään työmatkat liiton noudattaman matkustuskäytännön mukaisesti ao. toimielimien kokouksiin ilman eri päätöksiä. Tarvittaessa tehdyt matkat voidaan saattaa työvaliokunnan tietoon.

CEMR:n Policy Committeeen kokoukseen 5.-6.12.2022 osallistutaan tänään nimetyllä uudella kokoonpanolla.

Ehdotus

Hallitus päättää nimetä

1) CEMR:in Policy Committeeen Kuntaliittoa edustaviksi jäseniksi:

- a) *Emilia Koikkalainen*, Kok. ja hänen varahenkilökseen *Daniel Sazonov*, Kok.
- b) *Mikko Valtonen*, SDP ja hänen varajäsenekseen *Tiina Kaartinen*, SDP
- c) *Laura Hämäläinen*, Kesk. ja hänen varajäsenekseen *Vihreiden edustaja*, jonka nimi ilmoitetaan kokouksessa.
- d) *Juhana Kelloniemi*, PS ja hänen varajäsenekseen *Mikko Aaltonen*, Vas.

2) CEMR:in hallitukseen Kuntaliittoa edustavaksi jäseneksi:

Emilia Koikkalainen, Kok. ja hänen varahenkilökseen *Daniel Sazonov*, Kok.

3) CEMR:in tasa-arvokomiteaan Kuntaliittoa edustavaksi jäseneksi:

Hallitus 27.10.2022

Tuula Väättäinen, SDP ja hänen varajäsenekseen *Sirpa Hertell*, Vihr.

4) UCLG:n valtuustoon ja hallitukseen sekä taloushallintokomiteaan Kuntaliittoa edustavaksi jäseneksi:

Emilia Koikkalainen, Kok. ja hänen varahenkilökseen *Daniel Sazonov*, Kok.

Samalla hallitus päättää oikeuttaa edellä nimetyt liiton edustajat, tarvittaessa varahenkilöt edustajan ollessa estynyt, osallistumaan ao. toimielimen kokouksiin ilman eri päätöstä liiton noudattaman matkustuskäytännön mukaisesti. /MK

Päätös

Hallitus päätti nimetä

1) CEMR:in Policy Committeeen Kuntaliittoa edustaviksi jäseniksi:

- a) *Emilia Koikkalainen*, Kok. ja hänen varahenkilökseen *Daniel Sazonov*, Kok.
- b) *Mikko Valtonen*, SDP ja hänen varajäsenekseen *Tiina Kaartinen*, SDP
- c) *Laura Härmäläinen*, Kesk. ja hänen varajäsenekseen *Sirpa Hertell*, Vihr.
- d) *Juhana Kelloniemi*, PS ja hänen varajäsenekseen *Mikko Aaltonen*, Vas.

2) CEMR:in hallitukseen Kuntaliittoa edustavaksi jäseneksi:

Emilia Koikkalainen, Kok. ja hänen varahenkilökseen *Daniel Sazonov*, Kok.

3) CEMR:in tasa-arvokomiteaan Kuntaliittoa edustavaksi jäseneksi:

Tuula Väättäinen, SDP ja hänen varajäsenekseen *Sirpa Hertell*, Vihr.

4) UCLG:n valtuustoon ja hallitukseen sekä taloushallintokomiteaan Kuntaliittoa edustavaksi jäseneksi:

Emilia Koikkalainen, Kok. ja hänen varahenkilökseen *Daniel Sazonov*, Kok.

Samalla hallitus päätti oikeuttaa edellä nimetyt liiton edustajat, tarvittaessa varahenkilöt edustajan ollessa estynyt, osallistumaan ao. toimielimen kokouksiin ilman eri päätöstä liiton noudattaman matkustuskäytännön mukaisesti.

114

Pia Kopran eropyyntö Euroopan neuvoston kunta- ja aluehallintokongressin valtuuskunnan jäsenen tehtävästä sekä täydennysvalinta

Kuntaliiton hallitus teki kokouksessaan 18.1.2022 esityksen Euroopan neuvoston kunta- ja aluehallintokongressin Suomen valtuuskunnasta toimikaudelle 2021–2026. Tuolloin Helsingin kaupunginvaltuuston jäsen Pia Kopra nimitettiin kuntakamarin jäseneksi ja hän toimi monitorointikomitean jäsenenä. Kopra on 12.9.2022 päivätyllä kirjeellä pyytänyt eroa Euroopan neuvoston kunta- ja aluehallintokongressin jäsenen tehtävästä. Näin ollen Kuntaliiton hallituksen tulee näiltä osin tehdä täydennysvalinta Suomen valtuuskuntaan jäljellä olevaksi ajaksi toimikautta 2021–2026.

Jäsenen ja varajäsenen kelpoisuusehdot

Jäseniksi ja varajäseniksi voidaan nimittää suorilla alue- tai paikallisvaaleilla valittuja luottamushenkilöitä eli Suomessa kunnanvaltuutettuja. Myös suorilla vaaleilla valitulle elimelle välittömässä vastuussa oleva henkilö voidaan valita, jos hän on vaaleilla valitun elimen erotettavissa ja

Hallitus 27.10.2022

erottamismahdollisuudesta on säädetty laissa. Näin ollen myös kunnanjohtaja on kelpoinen jäseneksi. Valtuuskunnan poliittisen kokoonpanon tulee noudattaa viimeksi järjestettyjen paikallisvaalien tulosta. Näin ollen Pia Kopran tilalle valtuuskuntaan jäsenen nimittää Perussuomalaiset r.p.

Ehdotus Hallitus päättää esittää valtiovarainministeriölle nimettäväksi toimikauden 2021-2026 jäljellä olevaksi ajaksi Pia Kopran tilalle edustajan Euroopan neuvoston kunta- ja aluehallinnon kongressiin. /MK

Päätös Hallitus päätti esittää valtiovarainministeriölle, että valtiovarainministeriö nimeää Turun kaupunginvaltuutettu Sanna Paasikiven Pia Kopran tilalle Euroopan neuvoston kunta- ja aluehallinnon kongressiin toimikauden 2021-2026 jäljellä olevaksi ajaksi.

115

Kuntaliiton varatoimitusjohtajien määräaikaisten työsuhteiden jatkaminen, B-esityslista

116

Esitys Hyvinvointialueyhtiö Oy:n perustamisesta, B-esityslista

117

KL-Support Oy:n (tukipalveluyhtiö) perustaminen, B-esityslista

118

Kuntaliiton hallituksen seuraava kokous

Kuntaliiton hallituksen seuraava kokous pidetään torstaina 1.12.2022 klo 10.00-14.00 Kuntatalossa, Helsingissä.

Ehdotus Merkitään tiedoksi. /MK

Päätös Merkittiin tiedoksi.

119

Muut asiat

Todettiin, että muita asioita ei ollut.

120

Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.25.

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja

Sihteeri

Joona Räsänen

Nina Eriksson

Hallitus 27.10.2022

Käsitellyt asiat 101 § - 114 §, 118 § - 120 §

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka

Allekirjoitus Johan Johansson

27.10.2022

Kokouksen sihteerin laatima läsnäololista hallituksen 27.10.2022 kokouksen etäosallistujista**Varsinaiset jäsenet**

Puheenjohtaja	Räsänen Joona	SDP
I varapuheenjohtaja	Ikonen Anna-Kaisa	Kok.
II varapuheenjohtaja	Rossi Markku	Kesk.
	Autto Heikki	Kok.
	Grahn-Laasonen Sanni	Kok., poistui klo 11.57
	Vuornos Henrik	Kok., saapui klo 11.45
	Lyly Lauri	SDP
	Nahkuri Miia	SDP
	Lehtosalo-Lönnberg Eevakaisa	Kesk.
	Kankaanniemi Toimi	PS
	Pentikäinen Pia	PS
	Lumela Meri	Vihr.
	Sauri Pekka	Vihr.
	Korhonen Martti	Vas.
	Johansson Johan	RKP

Varajäsenet puolueittain sijaantulojärjestyksessä

Ahola Lotta	Kok.
Kataja Sampsa	Kok.
Virsunen Jussi	Kok.
Alatalo Juuso	SDP
Valtanen Pirkko	SDP
Väätäinen Tuula	SDP
Jalonen Vesa	Kesk.
Häggman Johanna	Kesk.
Ylhäinen Taito	PS
Nieminen Mira	PS, poistui klo 12.10
Jokinen Sari	Vihr.
Mustakallio Jaakko	Vihr.
Järvinen Anni	Vas.
Brännkärr Malin	RKP

Valtuuskunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat

Puheenjohtaja	Sazonov Daniel	Kok., poistui klo 11.55
I varapuheenjohtaja	Rantanen Piritta	SDP, saapui klo 10.29
II varapuheenjohtaja	Vehkaperä Mirja	Kesk.

Muut läsnäolijat

Karhunen Minna	toimitusjohtaja
Heiniluoma Jari	varatoimitusjohtaja
Tainio Hanna	varatoimitusjohtaja
Stenman Ulf	johtaja, ruotsinkieliset asiat
Eriksson Nina	kokouksen sihteeri
Huovinen Jarkko	johtaja, elinvoima ja talous
Myllymäki Juha	lakiasiaain johtaja
Lassila Hanna	viestinnän asiantuntija
Liippola Elina	talous- ja hallintojohtaja
Lindfors Hannele	henkilöstöjohtaja
Maasilta Tommi	ympäristöpäällikkö

27.10.2022

Muut läsnäolijat

Pauni Markus
Riipinen Mira
Sorvettula Johanna
Valanta Jose
Välikorpi Miia

kehitys- ja strategiajohtaja
johtaja, yhdyskunta ja ympäristö
johtava lakimies
yhteysjohtaja
viestintäjohtaja

Kunnallissihteerit

Koskinen Marko, PS
Laavi Elina, Kok.
Pakarinen Helena, Kesk.
Uosukainen Kimi, SDP

Kuntaliiton talouskatsaus, tammikuu-syyskuu 2022

TUOTOT

Kuntaliiton varsinaisen toiminnan tuotot ovat yhteensä 17 276 175 euroa alittaen budjetin 17 502 539 euroa 226 365 eurolla.

Myytävät palvelut, tuotteet ja vuokrat

Asiantuntijapalvelutuotot ovat 75 667 euroa alittaen budjetin 130 575 euroa 54 908 eurolla. Kunnia- ja ansiomerkkien myynti on 193 643 euroa budjetin ollessa 421 818 euroa eli budjettialitus on 228 175 euroa. Muita tuloja kertyi 448 386 euroa. Niiden budjetti on 424 111 euroa, joten budjetti ylittyy 24 275 eurolla.

Palvelutuotot, tuotemyynti ja muut tulot ovat yhteensä 717 696 euroa. Niiden budjetti on 976 504 euroa eli budjetti alittuu 258 808 eurolla.

Ulkoinen rahoitus

Ulkoiset rahoitustuotot (projektit ja hankkeet) ovat 2 552 389 euroa budjetin ollessa 2 531 225 euroa, joten budjetti ylittyy 21 164 eurolla.

Edellä mainittuihin toteutuneisiin ja budjetoituihin ulkoisiin rahoitustuottoihin sisältyy saatuna avustuksena Kuntasäätiön tuki 887 193 euroa, joka vastaa toimitilojen vuokraa.

Jäsenmaksut (kunta- ja yhteistyöjäsenet sekä palvelusopimusasiakkaat)

Jäsenmaksut ovat 14 006 090 euroa. Budjetti 13 994 810 euroa ylittyy 11 280 eurolla.

KUSTANNUKSET

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut (ml. palkat, palkkiot, eläkkeet ja henkilösivukulut) ovat 11 684 454 euroa budjetin ollessa 12 265 345 euroa, jolloin budjetti alittuu 580 890 eurolla.

Muut henkilöstö- ja koulutuskulut sekä matkakulut

Yhteisummaltaan 387 355 euron muut henkilöstö- ja koulutuskulut, alittavat budjetoidun 595 449 euroa yhteensä 208 094 eurolla.

Matkakustannuksia toteutuu 252 187 euroa, mikä alittaa budjetoidun 398 100 euroa 145 913 eurolla. Alitus selittyy vielä vuoden alussa voimassa olleilla liikkumisrajoituksilla ja -suosituksilla.

Vuokrat

Toimitila- ja toimistokalustevuokrat ovat 1 216 278 euroa budjetin ollessa 1 129 577, joka ylittyy 86 701 eurolla. Eron syynä on vuoden 2022 alusta Kuntatalossa Kuntaliitolle nimetyt lisäkokouksetilat, joiden vuokarakustannusta ei budjetissa ole otettu huomioon. Pääosan vuokrista muodostaa Kuntasäätiölle maksettavien toimistotilojen vuokra 887 193 euroa, jonka saatuihin avustuksiin kirjattu Kuntasäätiön tuki kattaa.

ICT-kustannukset

ICT-kuluja toteutui 1 739 615 euroa ylittäen budjetoidun 1 708 745 euroa 30 870 eurolla. FCG:n tuottamien tai läpilaskuttamien ict-kulujen osuus toteutuneista on 1 97 687 euroa ylittäen budjetoidun 1 003 903 euroa 93 784 eurolla.

Ulkopuoliset palvelut

Ulkopuoliset palvelut ovat 2 583 132 euroa budjetin ollessa 3 675 874 euroa, jolloin budjettialitus on 1 092 742 euroa.

- Asiantuntija- ja muut ostopalveluja toteutuu 821 135 euroa. Niitä budjetoitiin 2 437 750 euroa, joten budjetti alittuu 1 616 616 eurolla.
- Konsernin hallintopalvelukuluja toteutuu 1 217 461 euroa. Budjetti 978 044 euroa ylittyy 239 417 eurolla.

Markkinointi-, suhdetoiminta- ja edustuskulut

- Markkinointi-, suhdetoiminta- ja edustuskuluja on yhteensä 162 725 euroa alittaen budjetoidun 233 075 euroa 70 350 eurolla.

Muut toimintakulut

Muut toimintakulut ovat 723 715 euroa. Budjetti 709 468 ylittyy 14 248 eurolla.

- Kokous- ja neuvottelukuluja toteutuu 142 499 euroa. Budjetti 288 481 euroa alittuu 145 981 eurolla, minkä merkittävimmät tekijät ovat etäkokoukset ja alkuvuoden liikkumis- ja kokoontumisrajoitussuosituks
- Vakuutus- ja jäsenmaksuja toteutuu 136 330 euroa. Budjetti 123 102 euroa ylittyy 13 228 eurolla.

Muut kulut yhteensä

Muut kulut yhteensä ovat 7 065 007 euroa. Budjetti on 8 450 288 euroa, joka alittuu 1 385 281 eurolla.

KUSTANNUKSET YHTEENSÄ

Kaikki kustannukset ovat yhteensä 18 766 528 euroa, jolloin budjetti 20 732 933 euroa alittuu 1 966 405 eurolla.

TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ ELI OPERATIIVISEN TOIMINNAN TULOS

Tuotto-/kulujäämä ennen sijoitus- ja rahoitustoimintaa on -1 490 353 euroa budjetin ollessa -3 230 393 euroa. Eroa budjettiin on +1 740 040 euroa.

SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tulos on -1 241 760 euroa budjetin ollessa +3 240 000 euroa. Eroa budjettiin on -4 481 760 euroa.

Sijoitussalkun kirjanpitoon merkitty nettokurssitappio on -564 276 euroa ja arvonalennukset -6 272 725 euroa, yhteensä -5 708 449 budjetin ollessa +840 000 euroa. Eroa budjettiin on -6 548 449 euroa. Osinkotuottoja on toteutunut 4 457 449 euroa, mikä ylittää budjetin 2 400 000 euroa 2 057 449 eurolla.

Kuntaliiton sijoitusomaisuus on hoidettavana kolmella varainhoitajalla (OP, SEB ja Evli), jotka hoitavat sijoitusomaisuutta Suomen Kuntaliitto ry:n hallituksen hyväksymän sijoituspolitiikan mukaisesti, joka löytyy Teamsista. Varainhoidon kuukausiraportti kuvaa sijoitusomaisuuden arvonkehityksen markkina-arvoihin perustuen.

Sijoitussalkun markkina-arvo 30.9.2022 on 72,4 milj. euroa, joka on -4,3 milj. euroa (-5,5%) verrattuna 31.8.2022 tilanteeseen ja -12,9 milj. euroa (-15,1%) verrattuna salkun markkina-arvoon 31.12.2021

Sijoitustoiminnan tuotot esitetään kirjanpidossa varovaisuuden periaatetta noudattaen, jolloin sijoituksen hankintamenoa alempi arvo kirjaan aina, mutta kurssivoitto vain myynnin yhteydessä.

YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ

Suomen Kuntaliitto ry:n tulos jaksolla on -2 732 113 euroa, kun se budjetissa on +9 607 euroa. Ero budjettiin on -741 719 euroa.

YHTEENVETO

Syyskuun 2022 kumulatiiviset tuotot ovat 226 365 euroa budjetoitua pienemmät.

Kumulatiiviset kustannukset ovat 1 966 405 euroa budjetoitua pienemmät.

Kumulatiivinen toiminnallinen tulos on 1 740 040 euroa budjetoitua suurempi.

Kumulatiiviset sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot ovat 4 481 760 euroa budjetoitua pienemmät.

Jakson tammikuu-syyskuu kumulatiivinen tulos on -2 732 113 euroa.

Kuntaliiton tulos 1-9/2022

Hallituksen kokous 27.10.2022

Elina Liippola

Suomen Kuntaliitto ry	Toteuma	Budjetti		Toteuma		Budjetti	Toteuma
1000 euroa	01-09/2022	01-09/2022	ERO	01-09/2021	ERO	2022	2021
TULOSLASKELMA							
TUOTOT							
Myytävät palvelut, tuotteet ja vuokrat	717,7	976,5	-258,8	758,4	-40,7	1 319,6	1 288,0
Ulkoinen rahoitus	2 552,4	2 531,2	21,2	3 117,4	-565,0	3 321,9	4 498,0
Jäsenmaksut	14 006,1	13 994,8	11,3	13 994,9	11,2	18 659,7	18 668,4
Tuotot yhteensä	17 276,2	17 502,5	-226,4	17 870,7	-594,5	23 301,2	24 454,4
KUSTANNUKSET							
Palkat ja palkkiot	-9 862,8	-10 223,2	360,4	-9 110,0	-752,7	-13 647,4	-12 536,7
Eläke- ja muut henkilösivukulut	-1 821,7	-2 042,2	220,5	-1 682,3	-139,4	-2 718,6	-2 307,9
Henkilöstökulut yhteensä	-11 684,5	-12 265,3	580,9	-10 792,3	-892,1	-16 366,0	-14 844,7
Poistot	-17,1	-17,3	0,2	-26,7	9,6	-20,9	-34,1
Muut henkilöstökulut ja koulutus	-387,4	-595,4	208,1	-280,3	-107,0	-798,3	-497,5
Vuokrat	-1 216,3	-1 129,6	-86,7	-1 098,2	-118,1	-1 501,8	-1 461,3
Ict-kulut	-1 739,6	-1 708,7	-30,9	-1 928,3	188,7	-2 273,6	-2 681,3
Matkat	-252,2	-398,1	145,9	-24,4	-227,8	-541,8	-78,6
Ulkopuoliset palvelut	-2 583,1	-3 675,9	1 092,7	-2 493,7	-89,4	-4 845,1	-4 179,8
Markkinointi, suhdetoiminta ja edustus	-162,7	-233,1	70,3	-34,7	-128,0	-311,1	-91,6
Muut toimintakulut	-723,7	-709,5	-14,2	-368,0	-355,7	-952,7	-638,7
Muut kulut yhteensä	-7 065,0	-8 450,3	1 385,3	-6 227,6	-837,4	-11 224,3	-9 628,8
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	-18 766,5	-20 732,9	1 966,4	-17 046,6	-1 719,9	-27 611,2	-24 507,6
TOIMINNALLINEN TULOS	-1 490,4	-3 230,4	1 740,0	824,1	-2 314,4	-4 310,0	-53,2
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	-1 241,8	3 240,0	-4 481,8	6 631,6	-7 873,4	4 320,0	7 648,3
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-2 732,1	9,6	-2 741,7	7 455,7	-10 187,8	10,0	7 595,1

**SUOMEN KUNTALIITTO RY
TALOUSARVIO
2023**

Suomen Kuntaliitto ry:n hallituksen kokous 27.10.2023

Sisällysluettelo**Sivu**

1	Suomen Kuntaliitto ry:n talousarvio	3
1.1	Yleistä	3
1.2	Tuotot	4
1.3	Henkilöstökulut ja henkilöstö	4
1.4	Muut kulut	4
1.5	Suomen kuntasäätiö sr:n vaikutus Suomen Kuntaliitto ry:n budjettiin	5
1.6	Sijoitus- ja rahoitustoiminta	5
1.7	Tutkimus- ja kehittämistoiminta	6

Liitteet

- 1 Suomen Kuntaliitto ry:n jäsenyydet yhteisöissä 2023
- 2 Suomen Kuntaliitto ry:n kuntakohtaiset jäsenmaksut
- 3 Suomen Kuntaliitto ry:n maksullisten palvelujen ja tuotteiden laskutusperusteet vuonna 2023
- 4 Suomen Kuntaliitto ry:n sijoituspolitiikka 2023

1 SUOMEN KUNTALIITTO RY:N TALOUSARVIO VUODELLE 2023**1.1 Yleistä**

Vuoden 2023 budjetissa esitettävä varsinaisen toiminnan tulos on -6,3 milj. euroa.

AVAINLUKUJA (milj. euroa)		Varsinaisen toiminnan tulos	Henkilöstö- kulut	Muut kiinteät kulut
Toteutunut	2021	-0,1	14,8	9,6
Budjetti	2022	-4,3	16,4	11,2
Ennuste	2022	-2,2	15,9	10,4
Budjetti	2023	-6,3	12,6	10,0

TUOSLASKELMA (1000 euroa)	Budjetti 2023	Budjetti 2022	Toteuma 2021
TUOTOT			
Myytävät palvelut, tuotteet ja vuokrat	607	1 320	1 288
Ulkoinen rahoitus	3 012	3 322	4 498
Jäsenmaksut	12 701	18 660	18 668
Tuotot yhteensä	16 320	23 301	24 454
KUSTANNUKSET			
Palkat ja palkkiot	-10 474	-13 647	-12 537
Eläke- ja muut henkilösivukulut	-2 101	-2 719	-2 308
Henkilöstökulut yhteensä	-12 574	-16 366	-14 845
Poistot	-8	-21	-34
Muut henkilöstökulut ja koulutus	-713	-798	-497
Vuokrat	-1 628	-1 502	-1 461
Ict-kulut	-1 967	-2 274	-2 681
Matkat	-390	-542	-79
Ulkopuoliset palvelut	-4 449	-4 845	-4 180
Markkinointi, suhdetoiminta ja edustus	-204	-311	-92
Muut toimintakulut	-679	-953	-639
Muut kulut yhteensä	-10 030	-11 224	-9 629
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	-22 613	-27 611	-24 508
TOIMINNALLINEN TULOS	-6 293	-4 310	-53
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	4 450	4 320	7 648
YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-1 843	10	7 595

1.2 Tuotot

Myytävät palvelut, tuotteet ja vuokratuotot yhteensä on budjetoitu vuodelle 2023 0,6 milj. euroksi vuoden 2022 budjetin ollessa 1,3 milj. euroa (vuoden 2021 toteuma oli 1,3 milj. euroa).

Asiantuntijapalvelujen myyntiä on vuoden 2023 budjetissa 0,1 milj. euroa (budjetti vuonna 2022 0,5 milj. euroa, vuoden 2021 myynti 0,4 milj. euroa).

Anso- ja kunniamerkkien myynnin arvioidaan vuoden 2023 budjetin olevan 0,2 milj. euroa (budjetti vuonna 2022 0,6 milj. euroa, vuoden 2021 myynti 0,5 milj. euroa).

Muita tuloja on vuoden 2023 budjetissa 0,3 milj. euroa (budjetti vuonna 2022 0,3 milj. euroa, vuoden toteutuma 2021 0,6 milj. euroa).

Ulkoinen rahoitus on vuoden 2023 budjetissa 3,0 milj. euroa. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan ulkoinen rahoitus on 1,9 milj. euroa. Lisäksi Kuntasäätiöltä budjetoitu vuokratukea on 1,1 milj. euroa.

Valtuuskunnassa 19.-20.5.2022 tehdyn päätöksen mukaisesti vuoden 2023 budjetissa kuntien jäsenmaksut ovat 12,0 milj. euroa. Jäsenmaksu on 5,1 miljoonaa euroa pienempi kuin vuoden 2022 budjetissa. Koulutuskuntayhtymien yhteistyöjäsenmaksujen ja maakuntaliittojen palvelumaksujen budjetti on 0,7 milj. euroa.

Varsinaisen toiminnan tuottojen yhteismäärä vuoden 2023 budjetissa on 16,3 milj. euroa (budjetti 2022 23,3 milj. euroa, toteutunut vuonna 2021 24,5 milj. euroa).

1.3 Henkilöstökulut ja henkilöstö

Vuoden 2023 budjetin henkilöstökulut ovat arviolta 12,6 milj. euroa vuoden 2022 budjetin ollessa 16,4 milj. euroa, toteutunut vuonna 2021 oli 14,8 milj. euroa.

Vuoden 2023 henkilöstöbudjetissa on arviolta keskimäärin 132,5 henkilötyövuotta. Vuoden 2022 budjetoitu työpanos on 183,3 henkilötyövuotta. Vuonna 2021 työpanos oli 177,0 henkilötyövuotta.

Suomen Kuntaliiton henkilöstön työpanos HTV

B2023	B2022	T2021
132,5	183,3	177,0

1.4 Muut kulut

Muut henkilöstökulut, matkat, markkinointi-, suhdetoiminta ja edustus ovat vuoden 2023 budjetissa 1,3 milj. euroa vuoden 2022 budjetin ollessa 1,7 milj. euroa. Vuonna 2021 nämä kulut olivat yhteensä 0,7 milj. euroa.

Vuokrat ovat vuoden 2023 budjetissa 1,6 milj. euroa (vuoden 2022 budjetissa 1,5 milj. euroa, vuosi 2021 toteuma 1,5 milj. euroa) ja ICT-kulut ovat 2,0 milj. (vuoden 2022 budjetissa 2,3 milj. euroa, vuosi 2021 toteuma 2,7 milj. euroa).

Ulkopuoliset palvelut ovat vuoden 2023 budjetissa 4,4 milj. euroa. Vuoden 2022 budjetissa ulkopuoliset palvelut olivat 4,8 milj. euroa ja vuoden 2021 toteuma 4,2 milj. euroa.

Muut toimintakulut, johon sisältyy mm. kokous- ja neuvottelukulut, jäsenmaksut ja vakuutukset ovat vuoden 2023 budjetissa 0,7 milj euroa. Vastaava luku oli vuoden 2022 budjetissa 1,0 milj euroa ja toteuma vuonna 2021 oli 0,6 milj euroa.

1.5 Suomen kuntasäätiö sr:n vaikutus Suomen Kuntaliitto ry:n budjettiin

Vuoden 2023 budjetissa on otettu huomioon Suomen kuntasäätiön tukea 1,9 milj. euroa, josta liiton käytössä oleviin toimitiloihin kohdistuu vuokratukena 1,1 milj. euroa, t&k-toimintaan tukena 0,8 milj. euroa.

1.6 Sijoitus- ja rahoitustoiminta

Suomen Kuntaliitto ry:n hallitus päättää sijoituspolitiikasta vuosittain talousarvion käsittelyn yhteydessä.

Sijoituspolitiikan (liite 4) mukaan Kuntaliitto toteuttaa sijoitussalkun (markkina-arvo 72,4 milj. euroa, 30.9.2022) sijoituspäätökset varainhoitajien kautta, joita tällä hetkellä on kolme.

Sijoitukset tehdään pääsääntöisesti sijoitusrahastojen kautta. Varainhoidosta raportoidaan säännöllisesti liiton hallitukselle. Kustannustehokkaan hinnoittelun varmistamiseksi tarve varainhoitajien kilpailutukseen arvioidaan hallituksen toimesta vähintään 5 vuoden välein.

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot

(1000 euroa)	Budjetoitu 2023	Budjetoitu 2022	Toteutunut 2021
Sijoitussalkku	0	1 120	7 027
Osingot	4 450	3 200	631
Rahoitus			-10
YHTEENSÄ	4 450	4 320	7 648

1.7 Tutkimus- ja kehittämistoiminta

Vuoden 2023 budjetissa tutkimus- ja kehittämistoimintaan on budjetoitu yhteensä 2,7 milj. euroa, josta Kuntaliiton oma panostus on 0,8 milj. euroa. Oma panostus koostuu ostettujen palveluiden lisäksi liiton oman henkilöstön työstä. Ulkopuolista rahoitusta on budjetoitu 1,9 milj. euroa, joka sisältää Kuntasäätiön toiminta-avustuksen 0,7 milj. euroa.

Tutkimus- ja kehittämistoiminta on keskeinen keino liiton strategiatavoitteiden toteuttamisessa. Toiminta suuntautuu vahvasti liiton menestystekijöitä toteuttaviin projekteihin. Päätökset kehityspanosten kohdentamisesta tehdään joustavasti strategia- ja toimintaympäristön tilanne huomioiden. Toimintaa tasapainotetaan aktiivisen kehityssalkun johtamisen avulla.

Liite 1**Suomen Kuntaliitto ry:n jäsenyydet yhteisöissä ja vuosittainen jäsenmaksu (euroa)****Kotimaiset yhteisöt**

Elävät Kaupunkikeskustat ry	870	
GBC Suomi ry	822	
Helsingin seudun kauppakamari	1 838	
Liikenneturva	100	
Maarakennusalan neuvottelukunta	2 000	
Nuorisoasuntoliitto ry	500	
Pank Ry	1 250	
Projektiyhdistys ry	372	
Sisäiset tarkastajat ry	480	
Skills Finland ry	1 000	
SPEK	300	
Suomalaisen Työn Liitto	97	
Suomen Elinkeino ja kehitysyhtiöt SEKES ry	3 750	
Suomen Kotiseutuliitto ry	860	
Suomen Kylät ry, Finlands Byar rf	500	
Suomen Laatuyhdistys R.Y.	2 253	
Suomen Strategisen Johtamisen Seura ry	170	
Suomen Uusyrityskeskukset ry	1 226	
Suomen Yrityskummit ry	2 182	
Taloustieteellinen Yhdistys ry	40	
TIEKE Tietoyhteiskunnan kehitys	698	
Tietotekniikan Liitto Ry	818	
Pohjola-Norden ry	340	
EGN Suomi Oy	2 976	
Julkishallinnon tarkastajat ry	40	
Marketing Finland ry	1 042	
Tulevaisuuden tutkimuksen seura	450	
Elävät Kaupunkikeskustat ry	870	
GBC Suomi ry	822	
Helsingin seudun kauppakamari	1 838	26 972

Kansainväliset yhteisöt

CCRE Secretariat General	11 561	
HOPE, Brussels	8 305	
IHF International Hospital Federation	3 102	
Aisbl Conseil des Communes et Régions D'eur Ope	35 593	
CCRE Secretariat General	11 561	58 562
		85 535

Liite 2

Suomen Kuntaliitto ry:n kuntakohtaiset jäsenmaksut

Kuntaliiton jäsenmaksu:

Jäsenmaksu on 12 000 000 euroa, josta 3/4 kerätään asukasluvun 1) ja 1/4 verotettavien tulojen 2) perusteella, kuitenkin niin, että yli 20 000 asukkaan menevältä osalta jäsenkunta maksaa asukaslukuperusteista jäsenmaksua 15 prosentilla alennettuna. Jos jäsenkunnan verotettavat tulot asukasta kohti ylittävät kaikkien kuntien keskimääräisen luvun (18955 €/as.), maksetaan keskiarvon ylittävältä osalta verotettaviin tuloihin perustuvaa jäsenmaksua 25 prosentilla alennettuna. Ahvenanmaan kunnille on annettu lisäksi 25 prosentin alennus jäsenmaksuun.

1) Asukasluku vuoden vaihteessa 31.12.2021 (lähde: Tilastokeskus)

2) Verotettavilla tuloilla tarkoitetaan maksuunpantua kunnallisveroa vastaavia verotettavia tuloja

Kunta	Asukas- luku vuoden vaiht. 31.12.2021	Verotettavat tulot/as. v. 2021 (as.luku 2020)	Kuntaliiton jäsenmaksu 2023
Ahvenanmaa	30 344	19 549	
Muu Suomi	5 517 897	18 951	
Koko maa	5 533 793	18 955	12 000 000
Akaa	16 467	16 847	37 129
Alajärvi	9 311	12 831	19 964
Alavieska	2 491	13 441	5 385
Alavus	11 197	12 587	23 929
Asikkala	8 033	16 386	18 035
Askola	4 847	18 317	11 164
Aura	3 955	17 088	8 956
Brändö	449	23 112	811
Eckerö	933	16 531	1 582
Enonkoski	1 362	12 568	2 906
Enontekiö	1 789	13 757	3 884
Espoo	297 132	26 801	663 461
Eura	11 417	16 945	25 834
Eurajoki	9 334	18 382	21 549
Evijärvi	2 404	13 393	5 185
Finström	2 638	17 309	4 479
Forssa	16 573	15 755	36 982
Föglö	501	15 777	845
Geta	505	12 642	810
Haapajärvi	6 802	13 896	14 804
Haapavesi	6 613	13 207	14 244
Hailuoto	950	17 658	2 166
Halsua	1 083	12 380	2 310
Hamina	19 702	17 924	45 179

Hammarland	1 619	16 151	2 709
Hankasalmi	4 683	12 978	10 078
Hanko	7 979	19 747	18 674
Harjavalta	6 785	17 400	15 466
Hartola	2 621	13 231	5 652
Hattula	9 405	18 883	21 778
Hausjärvi	8 143	17 865	18 638
Heinola	18 344	16 703	41 400
Heinävesi	3 136	13 271	6 774
Helsinki	658 457	24 386	1 434 924
Hirvensalmi	2 131	13 826	4 632
Hollola	23 090	18 399	52 430
Huittinen	9 870	14 877	21 738
Humppila	2 166	14 311	4 732
Hyrynsalmi	2 139	13 114	4 618
Hyvinkää	46 880	20 654	103 143
Hämeenkyrö	10 337	16 149	23 123
Hämeenlinna	67 971	18 573	144 071
Ii	9 912	14 557	21 682
Iisalmi	20 958	15 746	46 452
Iitti	6 559	15 365	14 550
Ikaalinen	6 877	14 426	15 031
Ilmajoki	12 366	15 632	27 439
Ilomantsi	4 643	13 152	10 019
Imatra	25 655	17 757	57 306
Inari	7 008	16 570	15 690
Inkoo	5 353	21 141	12 648
Isojoki	1 891	13 175	4 078
Isokyrö	4 480	15 064	9 874
Janakkala	16 340	18 021	37 386
Joensuu	77 261	15 443	155 905
Jokioinen	5 046	16 948	11 411
Jomala	5 512	20 333	9 655
Joroinen	4 624	15 623	10 301
Joutsa	4 263	13 148	9 174
Juuka	4 444	12 019	9 433
Juupajoki	1 786	15 378	3 961
Juva	5 887	13 296	12 694
Jyväskylä	144 473	17 040	293 413
Jämijärvi	1 685	13 540	3 649
Jämsä	19 767	16 960	44 739
Järvenpää	45 226	21 813	100 537
Kaarina	35 497	21 425	79 616
Kaavi	2 778	12 519	5 930
Kajaani	36 493	17 004	78 203
Kalajoki	12 412	14 348	27 103

Kangasala	32 622	19 355	72 351
Kangasniemi	5 230	13 346	11 302
Kankaanpää*	12 662	14 417	27 720
Kannonkoski	1 311	11 982	2 777
Kannus	5 390	14 398	11 795
Karijoki	1 192	12 600	2 548
Karkkila	8 717	16 328	19 533
Karstula	3 774	12 766	8 100
Karvia	2 290	12 000	4 856
Kaskinen	1 289	17 890	2 943
Kauhajoki	12 890	13 937	28 045
Kauhava	15 312	14 393	33 547
Kauniainen	10 396	42 344	29 197
Kaustinen	4 196	14 261	9 167
Keitele	2 095	13 634	4 556
Kemi	19 982	17 406	45 657
Kemijärvi	7 105	15 704	15 838
Keminmaa	7 904	19 074	18 391
Kemiönsaari	6 614	15 269	14 621
Kempele	19 116	18 747	44 031
Kerava	37 232	20 823	83 211
Keuruu	9 443	15 251	20 892
Kihniö	1 808	12 349	3 848
Kinnula	1 581	11 558	3 330
Kirkkonummi	40 433	24 299	92 834
Kitee	9 877	13 157	21 250
Kittilä	6 523	16 565	14 627
Kiuruvesi	7 759	12 520	16 567
Kivijärvi	1 088	11 739	2 300
Kokemäki	6 951	15 049	15 351
Kokkola	47 909	16 880	100 722
Kolari	3 989	14 661	8 721
Konnevesi	2 586	13 143	5 560
Kontiolahti	15 035	16 990	33 909
Korsnäs	2 050	13 387	4 427
Koski TL	2 271	13 964	4 943
Kotka	51 241	18 218	109 660
Kouvola	80 454	17 879	168 388
Kristiinankau- punkki	6 380	15 640	14 186
Kruunupyy	6 442	15 031	14 187
Kuhmo	7 928	13 762	17 225
Kuhmoinen	2 158	13 643	4 670
Kumlinge	313	19 343	544
Kuopio	121 543	17 632	249 542
Kuortane	3 528	13 431	7 613

Kurikka	20 197	13 958	43 935
Kustavi	971	19 591	2 260
Kuusamo	15 165	14 421	33 174
Kyyjärvi	1 232	12 106	2 630
Kärkölä	4 245	16 190	9 538
Kärsämäki	2 533	11 871	5 351
Kökar	224	16 006	375
Lahti	120 027	17 647	247 203
Laihia	7 916	17 541	18 068
Laitila	8 456	15 403	18 734
Lapinjärvi	2 580	14 437	5 659
Lapinlahti	9 247	13 876	20 114
Lappajärvi	2 866	12 896	6 160
Lappeenranta	72 634	17 379	151 143
Lapua	14 203	15 561	31 531
Laukaa	18 788	16 268	42 104
Lemi	2 917	15 620	6 501
Lemland	2 135	19 738	3 731
Lempäälä	24 164	19 959	55 261
Leppävirta	9 280	16 044	20 785
Lestijärvi	719	12 536	1 533
Lieksa	10 543	14 256	23 072
Lieto	20 291	19 943	47 325
Liminka	10 218	15 824	22 766
Liperi	11 979	15 265	26 490
Lohja	45 988	19 209	99 945
Loimaa	15 628	14 998	34 491
Loppi	7 799	16 514	17 553
Loviisa	14 643	17 237	33 268
Luhanka	703	14 956	1 546
Lumijoki	2 018	13 263	4 350
Lumparland	376	19 275	654
Luoto	5 622	15 108	12 365
Luumäki	4 473	15 032	9 889
Maalahti	5 487	16 073	12 243
Maarianhamina	11 742	21 450	20 883
Marttila	1 990	15 385	4 411
Masku	9 612	20 278	22 525
Merijärvi	1 076	9 932	2 212
Merikarvia	3 055	13 916	6 638
Miehikkälä	1 835	12 549	3 923
Mikkeli	52 122	16 775	109 252
Muhos	8 909	14 614	19 524
Multia	1 488	12 686	3 204
Muonio	2 321	15 811	5 157
Mustasaari	19 536	18 682	45 095

Muurame	10 426	19 588	24 228
Mynämäki	7 594	16 338	17 051
Myrskylä	1 816	14 845	4 016
Mäntsälä	20 837	18 743	47 932
Mänttä-Vilp- pula	9 563	16 523	21 547
Mäntyharju	5 635	14 883	12 413
Naantali	19 579	21 979	46 598
Nakkila	5 169	16 436	11 646
Nivala	10 396	13 323	22 435
Nokia	34 884	18 900	76 660
Nousiainen	4 689	17 458	10 669
Nurmes	9 423	13 113	20 270
Nurmijärvi	44 127	21 923	98 505
Närpiö	9 562	14 051	20 799
Orimattila	15 808	16 063	35 352
Oripää	1 337	13 846	2 899
Orivesi	8 978	15 751	19 990
Oulainen	7 102	14 579	15 582
Oulu	209 551	18 361	430 850
Outokumpu	6 506	13 365	14 041
Padasjoki	2 813	13 607	6 102
Paimio	11 041	18 507	25 391
Paltamo	3 183	13 825	6 924
Parainen	15 086	19 732	35 246
Parikkala	4 567	14 196	9 991
Parkano	6 286	14 298	13 747
Pedersören kunta	11 172	14 425	24 426
Pelkosenniemi	924	14 974	2 038
Pello	3 296	14 817	7 247
Perho	2 676	11 337	5 619
Pertunmaa	1 644	12 616	3 511
Petäjävesi	3 678	14 413	8 079
Pieksämäki	17 253	15 514	38 324
Pielavesi	4 269	11 725	9 015
Pietarsaari	19 097	17 681	43 552
Pihtipudas	3 873	12 462	8 267
Pirkkala	20 206	22 415	48 072
Polvijärvi	4 161	11 717	8 782
Pomarkku	2 013	13 498	4 366
Pori	83 482	17 081	172 285
Pornainen	5 066	19 334	11 790
Porvoo	51 149	21 314	112 668
Posio	3 066	12 425	6 543
Pudasjärvi	7 702	12 114	16 346
Pukkila	1 848	16 427	4 141

Punkalaidun	2 721	12 768	5 841
Puolanka	2 446	12 502	5 227
Puumala	2 117	15 645	4 713
Pyhtää	5 119	18 530	11 809
Pyhäjoki	3 048	17 164	6 909
Pyhäjärvi	4 964	14 079	10 831
Pyhäntä	1 631	12 961	3 482
Pyhärinta	1 985	17 459	4 520
Pälkäne	6 439	15 421	14 254
Pöytyä	8 222	14 624	18 026
Raahe	24 260	17 130	53 875
Raasepori	27 484	17 468	60 572
Raisio	24 810	19 397	56 264
Rantasalmi	3 330	13 247	7 179
Ranua	3 670	11 692	7 745
Rauma	38 959	20 397	86 588
Rautalampi	3 033	13 277	6 537
Rautavaara	1 513	11 104	3 177
Rautjärvi	3 092	16 066	6 934
Reisjärvi	2 690	12 573	5 743
Riihimäki	28 521	18 901	63 931
Ristijärvi	1 210	13 943	2 639
Rovaniemi	64 180	17 198	133 489
Ruokolahti	4 913	17 642	11 207
Ruovesi	4 155	14 210	9 083
Rusko	6 379	19 508	14 853
Rääkkylä	2 032	11 266	4 266
Saarijärvi	9 117	13 284	19 664
Salla	3 416	13 642	7 387
Salo	51 400	16 418	107 131
Saltvik	1 810	17 186	3 076
Sastamala	23 998	15 176	51 958
Sauvo	2 959	16 724	6 664
Savitaipale	3 261	14 386	7 153
Savonlinna	32 547	15 839	69 233
Savukoski	1 009	13 980	2 193
Seinäjoki	64 736	17 684	135 536
Sievi	4 781	12 451	10 196
Siikainen	1 352	11 513	2 852
Siikajoki	5 028	13 607	10 875
Siikalatva	5 131	12 549	10 963
Siilinjärvi	21 293	17 943	48 376
Simo	2 904	16 721	6 566
Sipoo	22 190	23 647	52 820
Siuntio	6 198	21 999	14 753
Sodankylä	8 187	17 080	18 573

Soini	1 997	11 488	4 198
Somero	8 563	14 894	18 875
Sonkajärvi	3 777	12 771	8 099
Sotkamo	10 348	16 478	23 222
Sottunga	105	19 466	182
Sulkava	2 430	12 652	5 206
Sund	1 019	17 965	1 745
Suomussalmi	7 508	13 670	16 284
Suonenjoki	6 891	14 243	15 046
Sysmä	3 584	13 683	7 777
Säkylä	6 588	17 270	14 980
Taipalsaari	4 595	18 682	10 635
Taivalkoski	3 913	13 005	8 394
Taivassalo	1 677	16 343	3 752
Tammela	5 967	16 803	13 484
Tampere	244 223	18 683	503 189
Tervo	1 479	12 520	3 160
Tervola	2 882	14 722	6 344
Teuva	4 952	13 477	10 706
Tohmajärvi	4 241	12 727	9 086
Toholampi	2 938	12 808	6 295
Toivakka	2 387	14 595	5 237
Tornio	21 333	17 557	48 307
Turku	195 137	17 836	399 307
Tuusniemi	2 420	12 530	5 162
Tuusula	39 718	23 396	90 123
Tyrnävä	6 593	13 585	14 257
Ulvila	12 669	17 631	28 918
Urjala	4 669	13 700	10 099
Utajärvi	2 568	13 159	5 539
Utsjoki	1 176	15 921	2 642
Uurainen	3 634	13 952	7 900
Uusikaarlepyy	7 497	14 698	16 443
Uusikaupunki	15 463	17 987	35 371
Vaala	2 673	13 172	5 771
Vaasa	67 615	18 316	142 869
Valkeakoski	20 695	18 273	47 424
Vantaa	239 206	20 626	504 167
Varkaus	19 973	16 953	45 292
Vehmaa	2 271	14 691	4 992
Vesanto	1 941	12 131	4 125
Vesilahti	4 444	18 035	10 144
Veteli	3 004	13 619	6 521
Vieremä	3 490	13 760	7 575
Vihti	29 239	20 731	66 437
Viitasaari	6 070	13 507	13 119

Vimpeli	2 756	14 600	6 051
Virolahti	3 040	13 954	6 624
Virrat	6 465	13 945	14 062
Vårdö	463	15 240	766
Vöyri	6 376	15 313	14 111
Ylitornio	3 830	14 287	8 383
Ylivieska	15 357	15 409	33 992
Ylöjärvi	33 533	18 603	73 723
Ypäjä	2 282	15 542	5 078
Ähtäri	5 484	14 811	12 068
Äänekoski	18 318	16 004	41 015

Liite 3**Suomen Kuntaliitto ry:n maksullisten palvelujen laskutusperusteet vuonna 2023****1 Kuntaliiton palvelujen maksullisuus**

Kuntaliiton hallituksen hyväksymien periaatteiden mukaan liiton palvelutoiminta ja sen maksullisuus määritellään seuraavasti:

1.1 Jäsenmaksuperusteiset palvelut

- Kuntien ja kuntayhtymien edunvalvonta
- yhteiset kehittämistehtävät ja tutkimus
- neuvontapalvelut puhelimesta ja sähköpostitse (kaksi tuntia)
- tietopalvelut
- viestintäpalvelut
- verkostot ja tapahtumat

1.2 Maksulliset palvelut

- Kirjalliset lausunnot, myös isotöiset vastaukset sähköposteinä tulleisiin kyselyihin. Vastauksen laskutuksesta on ensin ilmoitettava kyselijälle
- vaativa lainopillinen neuvonta ja toimeksiannot
- neuvottelut ja asiantuntijana kuuleminen
- koulutus
- julkaisut

2 Maksullisten palvelujen laskutusperusteet**2.1 Asiantuntijapalvelu**

Kuntia ja kuntaa edustavia sekä Kuntaliiton sopimusasiakkaita laskutetaan henkilökohtaisena palveluna toteutuvasta neuvonnasta, käytetyn työajan perusteella, 1.1.2022 alkaen kahden tunnin ylittävältä ajalta (aiemman yhden tunnin ylittävän ajan sijasta).

Ohjeellinen laskutusperuste edellä mainituissa henkilökohtaiseen palveluun perustuvissa neuvontapalveluissa on 150 euroa/tunti + alv. Muilta kuntataustaisilta toimijoilta kuin kunnilta ja kuntayhtymiltä veloitetaan kaksinkertainen hinta, ja muilta sidosryhmiltä minimissään kaksinkertainen hinta.

Henkilökohtaiseen palveluun pohjautuvasta neuvonnasta, joka toteutetaan asiakkaan toiveesta ja toimeksiannosta kiirehdittynä, 1–3 päivän sisällä, laskutetaan kuitenkin kaksinkertainen hinta.

Erityisen vaativasta lainopillisesta neuvonnasta, neuvottelu- ja kuulemistehtävistä sekä muusta vastaavan kaltaisesta asiantuntijakonsultaatiosta laskutetaan sopimuksen mukaan. Laskutus perustuu käytettyyn työaikaan ja aiheutuneisiin matka- ym. kustannuksiin. Samoja perusteita sovelletaan myös videoneuvotteluihin.

Ohjeellinen neuvottelu- ja kuulemispalkkio, puheenvuoro- tai luentopalkkio tai muu näihin rinnastettavissa oleva palkkio on 150 euroa/h + alv. Laskutus perustuu käytettyyn valmistelu- ja toteutustyöaikaan ja aiheutuneisiin matkakuluihin. Mahdolliset matkatoimistojen ym. muut toimeksiannon hoitamisesta aiheutuvat laskut ohjataan suoraan toimeksiantajalle, jolloin vältetään tarpeeton läpilaskutus.

Useita luennoitsijoita vaativien tilaisuuksien veloitus sovitaan erikseen. Konsultatiivisten asiantuntijapalveluiden veloituksesta muilta asiakas- ja sidosryhmiltä kuin jäsen- ja sopimusasiakkailta sovitaan erikseen.

2.2 Julkaisut

Julkaisukohtaisen hinnoittelun mukaisesti (keskihinta on noin 20 € + toimitusmaksut).

2.3 Kunnia- ja ansiomerkit

Kunnia- ja ansiomerkkien myyntihinnat 2023 ovat seuraavat

Kultainen kunniamerkki	1. 000 euroa
Hopeinen kunniamerkki	600 euroa
Kultainen ansiomerkki (40 v.)	200 euroa
Kultainen ansiomerkki (30 v.)	200 euroa
Hopeinen ansiomerkki (20 v.)	160 euroa
Pronssinen ansiomerkki (10 v.)	130 euroa
Erikoisansiomerkki	150 euroa

Liite 4 Suomen Kuntaliitto ry:n sijoituspolitiikka

YLEISTÄ

Suomen Kuntaliitto ry (Kuntaliitto) on kuntien ja kunta-alan yhteinen, kaksikielinen edunvalvonta-, palvelu- ja kehittämisorganisaatio.

Tämän sijoituspolitiikan tarkoituksena on Kuntaliiton omaan lukuunsa harjoittamassa sijoitustoiminnassa noudatettavien periaatteiden kirjaaminen. Sijoituspolitiikassa käsitellään ainoastaan Kuntaliiton arvopärisijoituksista koostuvan sijoitussalkun sijoituksia. Konserniin kuuluvien yhtiöiden hallinnointia käsitellään muissa ohjeissa.

OMAISUUDEN ROOLI KUNTALIITOSSA

Sijoituspolitiikassa käsiteltävä sijoitussalkku on markkina-arvoltaan 72,4 miljoonaa euroa (30.9.2022).

Kuntaliiton sijoitussalkun tuottoa ja pääomaa on yhdessä konserniyhtiöistä saatavien osinkojen kanssa käytetty kattamaan Kuntaliiton toimintamenoja. Myös jatkossa on tarpeen varautua kattamaan toimintamenoja, mikäli jäsenmaksut ja muut tulot eivät riitä kattamaan niitä.

Kassavaroja lyhytaikaisesti sijoittamalla pyritään varmistamaan riittävä maksuvalmius.

SIJOITUSSALKUN TUOTTOTAVOITE JA SIJOITUSHORISONTTI

Kuntaliitto on pitkäaikainen sijoittaja, jonka sijoitustoiminnan on tarkoitus jatkua toistaiseksi. Sijoituspäätöksissä painotetaan sijoitusomaisuuden odotettua tuottoa pitkällä aikavälillä ja mahdollisuutta tarvittaessa rahoittaa toimintamenoja.

Pitkäaikaisen sijoittamisen lisäksi kassavaroja voidaan sijoittaa lyhytaikaisesti. Kassavarojen sijoittamisessa painotetaan matalaa riskiä ja likviditeettiä.

Vuoden 2023 budjetin mukaan Kuntaliiton toimintamenojen rahoittamiseen tarvitaan sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuottoja noin 4,5 miljoonaa euroa sekä ja sijoitussalkun pääomaa 1,8 miljoonaa euroa alijäämän rahoittamiseksi.

Sijoitussalkun pitkän aikavälin (10-15 vuotta) keskimääräiseksi reaaliuottotavoitteeksi asetetaan 3,0 % vuodessa. Kassavarojen sijoittamisen (enintään 12 kk) keskimääräinen tuottotavoite on ylittää EKP:n talletuskorko (-0,5% 30.9.2021).

RISKIT JA RISKIENHALLINTA

Sijoitusomaisuuden arvonekehitykseen liittyy riskiä sekä pitkällä että lyhyellä aikavälillä. Lyhyellä aikavälillä riski liittyy erityisesti omaisuuden arvon laskuun, joka voi seurata esimerkiksi osakekurssien laskusta. Pidemmällä aikavälillä riski liittyy siihen, että sijoitussalkulla ei saavuteta riittävää tuottoa kattamaan varainkäyttöä ja inflaatiota.

Kuntaliiton sijoitustoiminnan pääasiallisena tavoitteena on tuottotavoitteen mukaisen tuoton saavuttaminen pitkällä aikavälillä. Lyhyellä aikavälillä hyväksytään suurikin salkun arvon vaihtelu paremman pitkän aikavälin tuoton saavuttamiseksi.

Hajautus

Riskin vähentämiseksi pyritään hajauttamaan sijoitukset tehokkaasti eri varallisuusluokkiin (esimerkiksi osakkeet, korkosijoitukset ja vaihtoehtoiset sijoitukset), maantieteellisesti ja varallisuusluokkien sisällä.

Neutraaliallokaatio ja vaihteluvälit

Eri varallisuusluokilla on erilaisia tuotto- ja riskiominaisuuksia. Sijoitussalkun neutraali allokaatio kuvaa salkun varallisuusluokkien jakaumaa, joka pitkällä aikavälillä odotetaan toteuttavan sijoitustoiminnalle asetetut tavoitteet tuoton ja riskin suhteen.

Sijoitussalkun pitkän aikavälin tuotto selittyy valtaosin tämän neutraalin allokaation perusteella. Neutraali allokaatio on normaalisti pitkäaikainen ja sitä tarkistetaan lähinnä tehtäessä perustavanlaatuisia muutoksia tavoitteisiin kuten esimerkiksi varainkäyttöstrategian muuttuessa.

Seuraavassa taulukossa on Kuntaliiton sijoitussalkun neutraaliallokaatio ja vaihteluvälit:

KUNTALIITON ALLOKAATIO	Neutraaliosuus	Minimiosuus	Maksimiosuus
Rahamarkkinat	0,0 %	0,0 %	30,0 %
Valtionlainat	10,0 %	0,0 %	25,0 %
Yrityslainat, Investment Grade	10,0 %	0,0 %	20,0 %
Yrityslainat, High Yield	5,0 %	0,0 %	10,0 %
Kehittyvien markkinoiden lainat	5,0 %	0,0 %	10,0 %
Korkosijoitukset	30,0 %	20,0 %	50,0 %
Vaihtoehtoiset sijoitukset	10,0 %	0,0 %	15,0 %
Osakkeet, Suomi	10,0 %	5,0 %	20,0 %
Osakkeet, Eurooppa	20,0 %	5,0 %	30,0 %
Osakkeet, Yhdysvallat	20,0 %	5,0 %	30,0 %
Osakkeet, kehittynyt Aasia	0,0 %	0,0 %	5,0 %
Osakkeet, kehittyvät maat	10,0 %	0,0 %	20,0 %
Osakkeet	60,0 %	35,0 %	70,0 %

Allokaatiota on tarkasteltu alun perin vuonna 2021 tehtyjen simulaatiolaskelmien avulla, joiden mukaan salkun nimellinen vuosituotto-odotus seuraavan 10 vuoden aikana oli keskimäärin 5,4 % vuodessa. Laskelmissa käytetty pitkän aikavälin inflaatio-odotus oli 1,8 % vuodessa, joten tuotto-odotus täyttää Kuntaliiton tuottovaatimuksen. Salkun riskiä yhden vuoden tähtäimellä kuvaava VAR-luku oli 16,4 %. Tämä tarkoittaa, että 95 % todennäköisyydellä salkun tappio ei olisi 16,4 % suurempi yhden vuoden aikana.

Varainhoitaja voi poiketa neutraalista allokaatiosta määriteltyjen minimi- ja maksimirajojen puitteissa näkemyksensä mukaisesti.

Liikkeeseenlaskijakohtaiset rajat

Yksittäisen liikkeeseenlaskijan arvopapereihin voidaan sijoittaa enintään 5 % pääomasta. Näitä sijoituksia voi olla enintään 25 % pääomasta. Näitä rajoja ei sovelleta rahastosijoituksiin.

Likviditeetti

Sijoitussalkun sijoitusten valinnassa kiinnitetään erityistä huomiota jälkimarkkinakelpoisuuteen ja rahaksi muutettavuuteen. Kassavarojen sijoittamisessa likvidisyys ja matala riski ovat keskeisiä edellytyksiä.

Valuuttamääräiset sijoituskohteet

Korkosijoituksien osalta valuuttakurssien muutosten vaikutus sijoituksen euromääräiseen kokonaistuottoon voi olla oleellinen. Kuntaliiton varoja ei pääsääntöisesti sijoiteta valuuttariskiä sisältäviin korko-instrumentteihin, talletuksiin tai korkorahastoihin. Kehittyvien markkinoiden lainoihin tehtävät rahastositokset voivat kuitenkin sisältää avointa valuuttariskiä.

Johdannaiset

Suoria sijoituksia johdannaisiin ei tehdä.

Tavoitteet ja rajoitteet yhteistyökumppaneiden osalta

Sijoituksia tehdään yksinomaan viranomaisten valvonnassa olevien vakiintuneiden pankkien, varainhoitoyhtiöiden ja rahastoyhtiöiden kautta tai välityksellä.

Rahastotyytit ja sijoituskohteiden kulurakenne

Kuntaliiton varoja voidaan varainhoitajien toimesta sijoittaa pääasiallisesti vain säänneltyihin eurooppalaiseen UCITS-direktiivin (EU-maissa sijoitusrahastoja sääntelevä ns. sijoitusrahastodirektiivi) mukaisiin rahastoihin. Mahdollisista poikkeuksista on sovittava varainhoitosopimuksessa, jonka Kuntaliiton hallitus hyväksyy.

Kuntaliiton varoja voidaan sijoittaa vain sellaisiin sijoituskohteisiin, joilla on selkeä ja läpinäkyvä kulurakenne.

Käytettävät rahastot voivat olla joko aktiivisia tai passiivisia. Aktiivisen sijoittamisen korkeammille palkkioille on oltava perusteet esimerkiksi passiivista sijoittamista korkeamman tuotto-odotuksen muodossa tai siksi, että jollekin markkinalle ei ole saatavissa soveltuvaa passiivista rahastoa. Aktiivisen sijoittamisen hyötyjen toteutumista seurataan säännöllisesti.

SIJOITUSTOIMINNAN VASTUULLISUUS

Sijoitustoiminnan vastuullisuudella tarkoitetaan sijoitusten ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen ja hyvään hallintoon (ESG) liittyvien riskien arviointia ja huomioon ottamista sijoituspäätöksiä tehtäessä sekä sijoitustoimintaa seurattaessa ja arvioitaessa. Kuntaliitto ottaa sijoitustoiminnassaan huomioon vastuullisuusnäkökohdat ja edistää YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden mukaista toimintaa.

Suurin osa Kuntaliiton sijoituksista hoidetaan ulkoistetusti varainhoitajien toimesta, joten vaikuttaminen tapahtuu ennen kaikkea varainhoitajien valinnan ja varainhoitajille annettavan ohjeistuksen kautta välillisesti. Varainhoitajien osalta arvioidaan erityisesti sitä, että varainhoitaja ottaa sijoitusten vastuullisuuden huomioon osana sijoituksiin liittyvää päätöksentekoa.

YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet

Kuntaliitto edistää YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden (liite 1) toteutumista varainhoitotomialalla. Kuntaliitto edellyttää valittavilta varainhoitajilta, että ne ovat allekirjoittaneet YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet ja varainhoitajilla on vastuullista sijoittamista käsittelevä kirjallinen ohjeistus. Varainhoitajien valintaprosessissa arvioidaan varainhoitajan vastuullista sijoittamista koskeva ohjeistus ja toimintaperiaatteet sekä varainhoitajan raportointi sijoitusten vastuullisuuden osalta.

Toimenpiteet eri varallisuusluokissa

Vaikuttamisen mahdollisuudet ja keinot vaihtelevat riippuen käytettävistä varallisuusluokista ja varallisuuden hoidon järjestämistavasta (esimerkiksi suorat sijoitukset tai rahastosijoitukset).

Suorat sijoitukset

Suorilla sijoituksella tarkoitetaan sijoituskohteita, joissa Kuntaliitto itse omistaa sijoituskohteen. Perustelusta syystä suoria sijoituksia voi olla varainhoitajien hoitamisessa sijoitusvarallisuuden osissa, mikäli näin on sovittu varainhoitajan ja Kuntaliiton välisessä omaisuudenhoitosopimuksessa. Suorissa sijoituksissa on otettava huomioon vastuullisen sijoittamisen näkökohdat aina osana päätöksentekoa YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita noudattaen.

Rahastosijoitukset, pääomarahastot ja omaisuudenhoito

Rahastosijoituksissa Kuntaliitto omistaa sijoitusrahastojen rahasto-osuuksia, eikä suoraan niitä kohteita, joihin rahasto on sijoittanut. Sijoitusrahaston varainhoitaja päättää rahaston sääntöjen puitteissa rahaston sijoituskohteista. Rahastosijoituksissa Kuntaliitto ei voi vaikuttaa yksittäisiin sijoituspäätöksiin tai -kohteisiin. Sama tilanne on täyden valtakirjan varainhoidossa, jossa varainhoitaja tekee sijoituspäätökset omaisuudenhoitosopimuksessa sovituihin puitteisiin.

Kuntaliiton sijoituksista pääosa sijoitetaan rahastojen ja täyden valtakirjan varainhoidon kautta, jolloin valitut varainhoitajat päättävät varojen sijoittamisesta omaisuudenhoitosopimuksen mukaisesti. Kuntaliitolla ei tällöin ole päätösvaltaa rahastojen yksittäisiin sijoituskohteisiin.

Koska omaisuudenhoidossa ja rahastosijoituksissa Kuntaliitto ulkoistaa sijoituskohteiden valinnan, tapahtuu sijoitustoiminnan vastuullisuuteen vaikuttaminen näiltä osin erityisesti valitsemalla varainhoitajia, jotka ovat allekirjoittaneet YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet ja jotka ovat integroineet vastuullisen sijoittamisen menettelyt osaksi omia sijoitusprosessejaan sekä seuraamalla varainhoitajien sijoitustoimintaa raportoinnin kautta. Ensisijaisesti esille nousevia kysymyksiä käsitellään keskusteluissa varainhoitajan kanssa.

Vastuullisuusraportointi

Hallituksen sijoitusraportoinnissa esitetään tuotto- ja riskilukujen lisäksi myös vastuullisuusmittareita. Tällä hetkellä on mahdollista raportoida sijoitussalkun vastuullisuuden kokonaisarvosana (koostuen ympäristö-, yhteiskunta ja hallintoriskeistä) sekä hiilijalanjälki.

Raportoitaville mittareille voidaan asettaa jatkossa konkreettisia tavoitteita, joista päättää Kuntaliiton hallitus vuosittain talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Vastuullisen sijoittamisen vertailuindeksit

Kuntaliitto käyttää sijoitustoiminnan toteutuneen tuloksen arvioinnissa ja tavoitteiden asetannassa vastuullisen sijoittamisen vertailuindeksejä. Vastuullisen sijoittamisen vertailuindeksit perustuvat vastuullisuusluokituksiin, jotka huomioivat yritysten vastuullisuuden ympäristö-, sosiaalisissa ja hyvää hallintoa koskevilla kysymyksillä.

Vastuullisen sijoittamisen vertailuindeksejä käytetään niiden varallisuusluokkien osalta, joissa indeksejä on saatavilla. Vastuullisen sijoittamisen vertailuindeksejä on saatavilla lähinnä osakesijoituksien osalta. Käytettävistä vertailuindekseistä sovitaan täsmällisesti varainhoitajien kanssa solmittavissa varainhoitosopimuksissa.

Vastuullisen sijoittamisen kehittäminen

Osana vuosittaista sijoituspolitiikan arviointia Kuntaliiton sijoitustoiminnan vastuullisuuteen kiinnitetään huomiota ja menettelytapoja kehitetään seuraamalla alan kehitystä ja toimimalla tarvittaessa yhteistyössä vastuullista sijoittamista edistävien järjestöjen, varainhoitajien ja muiden osapuolien kanssa.

PÄÄTÖKSENTEKO JA SEURANTA

Kuntaliiton hallitus hyväksyy vuosittain sijoituspolitiikan talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Sijoituspäätökset, varainhoitajien ja rahastojen käyttö

Kuntaliiton sijoitussalkun varainhoito toteutetaan pääosin ammattimaisia varainhoitopalveluja tarjoavien

yhteistyökumppaneiden kautta. Varainhoitajat tekevät sijoituspäätöksiä itsenäisesti omaisuudenhoitosopimuksessa sovitulla tavalla. Varainhoitajien kanssa solmittavat omaisuudenhoitosopimukset hyväksyy Kuntaliiton hallitus. Omaisuudenhoitosopimukset on laadittava niin että ne ovat sisällöltään yhdenmukaisia tämän sijoituspolitiikan kanssa. Tarve varainhoitajien kilpailutukseen arvioidaan hallituksen toimesta vähintään 5 vuoden välein.

Vastapuoli- ja varainhoitajariskin hajauttamiseksi käytetään vähintään kahta varainhoitoyhteistyökumppania.

Sijoituspäätöksiä kirjanpidollisten vaikutusten paremman ennakoitavuuden, hallinnollisen työn minimoimisen ja jatkuvan tehokkaan riskihajautuksen varmistamiseksi sijoitukset pyritään pääsääntöisesti tekemään rahastojen kautta.

Raportointi

Kuntaliiton hallitus saa säännöllisesti raportin, joka sisältää soveltuvin osin seuraavat tiedot sijoitussalkun sijoituksista ja kehityksestä:

- a. pääoman kehitys
- b. eri ajanjaksojen tuottokehitys
- c. tuottokehitys suhteessa neutraaliallokaatiota kuvaavaan vertailuindeksiin
- d. riskikehitys
- e. keskeisten salkun osien (varallisuusluokittain) tuotot ja riskit
- f. vallitseva allokatio suhteessa neutraaliallokatioon ja riskirajoihin
- g. maantieteellinen jakauma
- h. suurimmat yksittäiset sijoitukset ja niiden %-osuus salkusta
- i. varainhoitajien salkunhoitajien menestyksellisyys

Päätösvaltuudet

Seuraavassa taulukossa on määritelty Kuntaliiton sijoitustoimintaan osallistuvien päätösvaltuudet.

Kuntaliiton sijoitustoiminnan vastuut ja päätösvaltuudet	
Hallitus	- Hyväksyy sijoituspolitiikan - Hyväksyy varainhoitajien kanssa tehtävät sopimukset - Arvio tarpeen varainhoitajien kilpailutukseen vähintään 5 vuoden välein - Päättää vaihtoehtoisista sijoituksista sikäli kun niitä ei hoida varainhoitaja
Toimitusjohtaja	- Toimitusjohtaja päättää talous- ja hallintojohtajan esityksestä Kuntaliiton toimintaan tarvittavien varojen realisoinnista
Kuntaliiton talous- ja hallintojohtaja	- Valmistelee Kuntaliiton hallitukselle ehdotuksen sijoituspolitiikasta ja huolehtii sen ajanmukaisuudesta - Vastaa varainhoitajien kilpailutuksesta ja tekee Kuntaliiton hallitukselle esitykset varainhoitajien valinnasta - Seuraa sijoitustoiminnan ja siihen liittyvien riskien raportteja - Raportoi tarvittaessa Kuntaliiton hallitukselle Kuntaliiton sijoituksia koskevista poikkeuksellisista asioista - Pitää yhteyttä varainhoitajiin ja muihin yhteistyökumppaneihin - Esittelee sijoitustoimintaan liittyvät asiat hallituksen kokouksessa
Varainhoitajat	- Kuntaliitolle valitaan vähintään kaksi varainhoitajaa, jotka hoitavat Kuntaliiton varallisuutta omaisuudenhoitosopimuksessa määritellyllä tavalla
Raportoinnin tuottaja	- Laatii sijoitustoiminnan tuotto- ja riskiraportit yhdistäen omaisuudenhoitajilta saatavat tiedot

Liite 1 - YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet¹

YK:n vastuullisen sijoittamisen (ESG) periaatteet allekirjoittava varainhoitaja sitoutuu seuraaviin kohtiin:

1. Liittämään ESG-asiat osaksi sijoitusprosesseja

Mahdollisia toimia: Varainhoitajan tulisi mainita ESG-asiat sijoituspolitiikassaan ja tukea ESG-työkalujen, analyysien ja tilastojen kehittämistä. Salkunhoitajien kykyä sisällyttää ESG-asioita toimintaansa arvioidaan säännöllisin väliajoin. Lisäksi voidaan kannustaa akateemista ja muuta alaan liittyvää tutkimusta sekä tukea ESG-koulutusta sijoitusammattilaisille.

2. Toimimaan aktiivisena omistajana ja sisällyttämään ESG-asiat omistajakäytäntöihinsä

Mahdollisia toimia: Varainhoitajan tulisi kehittää aktiivista ja julkista omistajapolitiikkaa ja käyttää mahdollista äänioikeuttaan yhtiökokouksissa. Tavoitteena on aktiivinen vuoropuhelu yhtiöiden kanssa, jonka lisäksi voidaan osallistua standardien, valvonnan ja periaatteiden kehittämiseen. Yhtiökokouksissa voidaan tehdä esityksiä / kannustaa osallistumaan ESG-vaikuttamisprojekteihin ja raportoimaan niistä. Myös yhteiset vaikuttamaloitteet ovat hyvä väylä aktiiviseen omistajuuteen.

3. Edistämään sijoituskohteidensa asianmukaista ESG-raportointia

Mahdollisia toimia: Varainhoitajat voivat pyytää yrityksiltä standardimuotoista raportointia ESG asioista (kuten Global Reporting Initiative) sekä ESG-asioden sisällyttämistä vuosikertomuksiin. Lisäksi yrityksiltä kannattaa pyytää tietoja asiaankuuluvien normien, standardien ja kansainvälisten aloitteiden käytöstä tai käyttöönotosta sekä olla mukana tukemassa sellaisia osakkeenomistajien yhtiökokousesityksiä, jotka edistävät ESG asioiden julkaisemista.

4. Edistämään vastuullisen sijoittamisen periaatteiden käyttöönottoa sijoitustoimialalla

Mahdollisia toimia: Varainhoitajien kannattaa sisällyttää ESG-asioihin liittyviä vaatimuksia palvelutuottajien/alihankkijoiden valintakriteeristöön.

ESG:hen liittyviä odotuksia kannattaa kommunikoida sijoituspalvelujen tarjoajille (esim. kolmansien osapuolien käytettävien rahastojen) aktiivisesti ja olla yhteydessä myös niihin palvelutuottajiin, jotka eivät täyttäneet asetettuja ESG-vaatimuksia. Sijoitustoimialalla voidaan tukea erityisesti vertailutyökalujen kehittämistä sekä valvonta- tai politiikkamuutoksia, joiden tarkoituksena on lisätä ohjeiden käyttöä.

5. Edistämään vastuullista sijoittamista yhteistyössä muiden sijoittajien kanssa

Mahdollisia toimia: Varainhoitajat voivat osallistua erilaisiin verkostoihin työkalujen ja resurssien yhdistämiseksi. Yhteistyössä kannattaa nostaa esille uudet, nousevat teemat sekä kehittää ja tukea yhteisöllisiä aloitteita.

6. Raportoimaan toimistaan ja vastuullisen sijoittamisen edistymisestä

Mahdollisia toimia: Varainhoitajien on suotavaa kertoa avoimesti siitä, miten ESG-asiat on sisällytetty sijoitustoimintaan sekä julkaista aktiivisen omistajapolitiikan käytäntöjään ja palveluntarjoajille/alihankkijoille asetettuja vaatimuksia. Myös edistyksistä ja saavutuksista on hyvä raportoida säännöllisin väliajoin.

¹ Lähde: Finsif - Finland's Sustainable Investment Forum ry

Kuntaliiton strategia 2023-2026

Yleiset muutosajurit

Kärjistävä kulttuuri

Moninaistuva vaikuttaminen ja päätöksenteko

- Haastettu globaalijärjestelmä ja konfliktit
- Aukkaat ja yhteisöt kumppaneina
- Identiteettipolitiikka
- Uudet demokratian muodot
- Monikulttuuristuminen

Älykkään teknologian murros

Uusi hyvinvointi

- Älykäs hyvinvointiteknologia
- Elämäntapojen muutokset
- Algoritmien valta

Arvojen eriytyminen
Madaltunut luottamus asiantuntijoihin

Ilmastonmuutos, luontokato ja hupenevat luonnonvarat

Väestö ja alueellinen erilaistuminen

- Ikääntyminen
- Matala syntyvyys
- Kaupungistuminen
- Kasvava maahanmuutto

Segregaatio
Syrjäytyminen

Yllätysten talous

Jatkuva oppiminen ja uudistuminen

- Työelämän murros
- Kokeilukulttuuri
- Etätö
- Matalat organisaatiot
- Digitalisaatio
- Alustatalous

Monipaikkaisuus
Kestävyyssvaje

Tehtävien ja vastuiden uusjako. Tulevaisuuden kunnat, alueet ja valtio
Sote-uudistus ja hyvinvointialueet jatkossa
Työllisyyspalvelut kunnille

KUNTA
LIITTO

Lähitulevaisuuden toimintaympäristömme

Kuntien lähitulevaisuus on **suurten muutosten ja kasvavan epävakauden** aikaa

- Suuret **palvelurakennemuutokset** pitävät kunnat kiireisinä, mutta ovat kunnille myös mahdollisuus keskittyä elinvoiman ja kestävyysedistämiseen
- **Väestörakenteessa** ei näy nopeaa käännettä parempaan. Väestö ikääntyy, syntyvyys on matala. **Osaavan työvoiman saatavuus heikkenee.**
- Samaan aikaan **koronan** pitkäaikaisvaikutukset hyvinvointiin odottavat korjaamistaan.
- Koronan myötä **kaupungistuminen on jossain määrin hidastunut.**
- Institutionaalisten etujärjestöjen ja vaikuttajaorganisaatioiden, kuten **Kuntaliiton, tarpeellisuutta, asemaa ja roolia kyseenalaistetaan** yhä laajemmin yhteiskunnassa ja vaikuttamisen kenttä pirstoutuu
- **Kuntien palkkaratkaisu nostaa kuntien kustannusennusteita**
- **Venäjän** hyökkäyssodan Ukrainaan vaikutukset kuntiin
 - Varautuminen keskiössä: kybervaikuttaminen, sotaa pakenneiden auttaminen, valmius- ja muiden suunnitelmien ajantasaisuus, ruokaturva jne. Kriittisen infran toimintavarmuus korostuu.
- **Energian hinta nousee, inflaatio kiihtyy:** Pitkän aikavälin vaikutukset talouteen merkittäviä
- **Ilmastonmuutoksen** vaikutukset näkyvät globaalisti jo nyt. Esimerkiksi hirmumyrskyt, rankkasateet, kuivuus ja kuivuus aiheuttavat yhä enemmän ongelmia sekä ekosysteemeille että yhteiskunnille. Jäätiköiden sulamisesta aiheutuva merenpinnan nousu uhkaa satoja miljoonia rannikkoalueilla asuvia ihmisiä. Erilaiset ilmastoperäiset kriisit aiheuttavat tulevaisuudessa yhä enemmän konflikteja, muuttoliikettä ja pakolaisuutta.

Missiomme:

**Kunnat luovat
perustan asukkaiden
hyvälle elämälle.**

**Kuntaliitto tekee
työtä, jotta kunnat
onnistuvat
tehtävässään.**

Vaikuttava kumppani kunnille

Arvomme ja toimintatapamme:

- *Askeleen edellä*

Olemme vaikuttavia kuntien edunvalvojia ja kunnista käytävän keskustelun suunnannäyttäjiä. Ennakoimme yhteiskunnan muutoksia ja kehitämme vaikuttavia ratkaisuja, jotta voimme vaikuttaa päättäjiin ja tukea kuntia. Solmimme vahvoja kumppanuuksia. Tuomme esille vahvemmin osaamistamme ja seuraamme onnistumistamme.

- *Yhteistyötä yli rajojen*

Luomme vaikuttavuutta työskentelemällä verkostojen kanssa ja tukemalla kuntien moniäänisyyttä.

Hyödynnämme jäsenkuntien sekä erilaisten verkostojen ja sidosryhmiemme osaamista. Vahvistamme rajoja ylittävää yhteistyötä kuntien toimialojen välillä, kuntien ja hyvinvointialueiden välillä sekä kuntien ja valtion välillä.

Huolehdimme asiakasymmärryksestämmme ja varmistamme asiakkaamme tyytyväisyyden. Huomioimme monimuotoisen kuntakentän strategisten tavoitteiden edistämisessä.

- *Uudistava kulttuuri*

Olemme uudistumiskykyinen organisaatio, jossa voidaan hyvin. Ylläpidämme ja kehitämme osaamistamme.

Tekomme vaikuttavuutemme tukemiseksi

Resurssit

- Kuntaliiton toiminnalliset tulot ja menot ovat tasapainossa
- Täydennämme resurssejamme sijoitusomaisuuden tuotolla ja ulkopuolisella rahoituksella
- Varmistamme uudistuvien kuntien perustehtävien ja roolien kannalta keskeisen osaamisen

Prosessit

- Painotamme toiminnassamme ennakoivaa ja strategista edunvalvontaa sekä toimivia neuvontapalveluita

Tuemme ja kiritämme TKI-toiminnalla ennakoivaa ja strategista edunvalvontaa, toiminta-ympäristön muutosten hallintaa sekä tulevaisuuden kunnan rooleja ja toimintaa.

Analysoimme ja hyödynnämme tietoa erityisesti strategisen edunvalvonnan tarpeisiin.

- Hyödynnämme kumppanuuksia
- Mittaamme onnistumistamme

Asiakkuudet

- Vuorovaikutamme erilaistuvan kuntakentän kanssa
- Kehitämme vaikuttavuuttamme kaupunkipolitiikassa
- Palvelumme näkyvät asiakkaillemme
- Kehitämme kuntien ja hyvinvointialueiden välistä yhteistyötä

Tavoitteemme

Uudet kestävät kunnat ja kaupungit

Vaikuttavuustavoite

Uudistuvat kunnat ja kaupungit tunnistavat omat vahvuutensa ja luovivat menestyksekkäästi yhdessä kuntalaisten ja yhteistyökumppaniensa kanssa muuttuvassa toimintaympäristössä. Tulevaisuuden kunnat ovat elinvoimaisia, hiilineutraaleja, kriisinkestäviä, kansainvälisiä ja kielellisesti kestäviä.

Uusi valtionohjaus mahdollistaa erilaistuvien kuntien ja kaupunkien uudistumisen ja vaikuttavan toiminnan. Kuntien itsehallintoa on vahvistettu, tehtävien yksityiskohtaista sääntelyä kevennetty ja kuntakokeilut mahdollistettu.

	Vaikutustavoitteet	Toimenpiteet 2023 (tarkistetaan vuosittain)
Kunta-valtio-suhteen ja ohjauksen uudistaminen	Kuntien itsehallintoa on vahvistettu, tehtävien yksityiskohtaista sääntelyä kevennetty ja kuntakokeilut mahdollistettu.	• Uudet kestävät kunnat –ohjelma: • Vapaakuntakokeilujen edistäminen. • Ennakoivan ohjauksen yhteistyö VM:n kanssa • Ennakoivan edunvalvonnan kehittäminen C23-verkostolle • HO-vaikuttaminen • Ennakoiva EU-vaikuttaminen
	Kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspinnoille jäävien tehtävien hoitamiseen liittyvä työnjako ja yhteistyön toteuttamisen tavat ovat joustavia ja alueelliset tarpeet ja erityispiirteet huomioivia	• HO-vaikuttaminen
Kuntakäsityksen moninaisuus	Kuntakentän moninaisuus on kunta politiikan ytimessä ja mahdollistaa erilaiset tehtäväkohtaiset vastuut ja työnjaot erilaisten kuntien ja kaupunkien välillä	• HO-vaikuttaminen
	Kaupunkien kasvu- ja toimintaedellytykset on turvattu. Pienten ja keskisuurten kuntien ja kaupunkien erityiset tarpeet on huomioitu.	• HO-vaikuttaminen • Kaupunkipoliittinen ohjelma • EU-kaupunkipoliittikkaan vaikuttaminen • Tietoon perustuva EU-vaikuttaminen
Toimivat yhdyspinnat hyvinvointialueisiin ja valtioön	Yhdyspinnat on tunnistettu, niillä on toimiva hallinta- ja johtamismallit eri tasoilla	• HO-vaikuttaminen • Kuntien ja hyvinvointialueiden yhdyspintatyö ja –projekti
	Tietojärjestelmät ja toiminta on yhteentoimivaa ja tietovarannot yhteisiä	• HO-vaikuttaminen • RYHTI-hanke • TE2024-digi- ja ICT-asioiden edunvalvonta ja muutostuki

	Vaikutustavoitteet	Toimenpiteet 2023 (tarkistetaan vuosittain)
Kestävä rahoitus	Valtionosuusjärjestelmä vastaa sote- ja TE-uudistusten jälkeistä tilannetta	- Sote –uudistuksen ja työllisyyspalvelu-uudistuksen vaikutusten arvioiminen ja niiden pohjalta tehtävä edunvalvonta. - Linjaukset valtionosuus- ja rahoitusjärjestelmän kehittämiseksi. - Edunvalvonta- ja vaikuttamistyö rahoitusjärjestelmän kokonaisuuteen edellä laadittujen linjausten pohjalta
	Kunnilla on riittävä rahoitus niille säädettyjen tehtävien ja velvoitteiden hoitamiseen.	Kuntaliitto tuottaa tietoa kuntien talouden tilasta sekä arvioi mahdollisten muutosten vaikutuksia kuntatalouteen.
	Rahoitusjärjestelmä on uudistettu ja vahvistaa kuntien tulopohjaa	- HO-vaikuttaminen - Kuntaliitto edistää uudistuksia, jotka tukevat taloudellisesti vaikuttavien yhteistyörakenteiden syntymistä tuottamalla tietoa uudistusten kuntatalousvaikutuksista. - Kiinteistöveron laskentaperusteisiin vaikuttaminen oikeudenmukaisemmiksi veronsaajille ja veronmaksajille.
	Kuntia palkitaan vaikuttavista toimintatavoista esim. ilmastonmuutoksen torjunnassa, kestävässä kehityksessä ja digitalisaation edistämisessä	HO-vaikuttaminen

	Vaikutustavoitteet	Toimenpiteet 2023 (tarkistetaan vuosittain)
Muutoksessa menestyminen ja johtaminen	Kunnat tunnistavat omat vahvuutensa ja niillä on kykyä sopeutua toimintaympäristön muutoksiin	• HO-vaikuttaminen • Uudet kestävät kunnat –ohjelman toimenpiteet • Älykkään sopeutumisen näkökulman edistäminen kasvun ja supistumisen olosuhteissa • Kestävä kuntatalous-verkostoprojekti • USO7-verkostoprojekti • SDG-tavoitteiden strateginen johtaminen – verkosto • EU- ja kansallisen kehittämisrahoituksen hyödyntämismahdollisuuksien varmistaminen • Sivistystoimen huippujohtajaohjelma IV
	Julkisen hallinnon digitalisaatiokehittäminen on kokonaisvaltaista ja johdonmukaista ja järjestelmien tulee toimia yhdenvertaisesti molemmilla kansalliskielillä. EU:n digitaalista valmiutta koskevat aloitteet tukevat kuntien digikehittämistä. Kuntien digikehittäminen on vaikuttavaa ja tukee toiminnan muutosta asiakaslähtöisesti ja kestävästi.	• EU-vaikuttaminen • HO-vaikuttaminen
	Tietohallinto ja tiedonhallinta löytävät aktiivisen roolin kunnissa ja niiden digitalisaation edistäjinä	• Kuntien tietohallinnon roolin kirkastaminen – selvitys ja sen jatkotoimenpiteet

	Vaikutustavoitteet	Toimenpiteet 2023 (tarkistetaan vuosittain)
Muutoksessa menestyminen ja johtaminen	Kuntien päätöksentekokulttuuri on asiallinen ja demokraattinen prosessi toimii ilman häiriöitä	• Toimiva päätöksentekokulttuuri kunnissa -projekti
	Osallisuus mielletään tavaksi luoda vaikuttavuutta pitää yllä luottamusta kunnassa.	• Toimiva päätöksentekokulttuuri kunnissa -projekti
	Kunnat ja kaupungit ovat kansainvälisesti verkottuneita ja kehittävät yhdessä ratkaisuja kuntalaisten hyvinvoinnin ja kunnan elinvoiman ja ilmastoratkaisujen edistämiseksi	• SDG-tavoitteiden strateginen johtaminen -verkosto • Kansainvälisten yhteyksien fasilitointi

	Vaikutustavoitteet	Toimenpiteet 2023 (tarkistetaan vuosittain)
Muutoksessa menestyminen ja johtaminen	Kunnilla on osaaminen ja resurssit ilmastonmuutoksen torjuntaan ja siihen sopeutumiseen. Kuntien omat ilmastosuunnitelmat nähdään hyväksi toteutustavaksi.	• Edunvalvonta, HO-vaikuttaminen, EU-vaikuttaminen • Teknisen toimen osaajapulaan vaikuttaminen • Hulevesien hallinnan ohjeistukset verkostoyhteistyössä
	Kuntien energiamurrosta tuetaan sopimuksin ja kannustimin.	• EU-vaikuttaminen, kansallinen edunvalvonta, HO-vaikuttaminen
	Kuntien varautuminen on ajan tasalla ja resursoitua, ja kriittinen infra häiriösuojattu.	• Edunvalvonta, HO-vaikuttaminen • Kuntien tilannekuvan muodostamiseen ja välittämiseen kehitetään vakioidut käytänteet yhteisesti
	Kunnilla on osaaminen ja resurssit kyberuhkien torjuntaan ja tietoturvallisuus on korkealla tasolla myös suurten palvelurakennemuutosten yhteydessä.	• Kriittisen infrastruktuurin kyberturvallisuuden kehittäminen: Palomuri 1.0 –projekti, Haukka-projektiin osallistuminen (VM:n projekti) • Yhdyspinnat-projekti • EU-vaikuttaminen

Hyvinvoinnin mahdollistajat

Vaikuttavuustavoite

Kunnassa on tunnistettu ylisukupolvisen hyvinvoinnin osatekijät, ja yhteistyöllä ne toimivat yhteen asukkaiden parhaaksi. Sivistyspalvelut tukevat merkittävästi asukkaiden hyvinvointia ja elinikäistä oppimista.

Koulutusjärjestelmä on uudistettu vastaamaan toimintaympäristön muutoksia ja oppijoiden tarpeita. Koulutus on saavutettavaa.

	Vaikutustavoitteet	Toimenpiteet 2023 (tarkistetaan vuosittain)
Vaikuttava, ylisukupolvinen, tiedolla johdettu hyvinvointityö	Kunnat tunnistavat ja toteuttavat oman tehtävänsä kuntalaisten ylisukupolvisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä ja kunnilla on käytössään tiedolla johtamisen malleja ja työkaluja	• Kuntien laaja-alaisen hyvinvointityön työnjaon ja sisältöjen kirkastaminen edunvalvonnassa verkostojen, tapahtumien, oppaiden, koulutusten ja viestinnän avulla. • Kansalaistoiminnan hyödyntämiseen liittyvä kehittämissyö • Uuden, kuntien ja hv-alueiden yhteisen "Uusi hyvinvointi"-verkoston-perustamistarpeen selvittäminen
Arjen turvallisuus	Arjen turvallisuus on osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä, jota toteutetaan lakisääteisesti kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyönä	• HO-vaikuttaminen
Sivistyspalvelut hyvinvoinnin ja osaamisen edistäjinä	Kuntaperusteisuus varmistaa hyvän ja laadukkaan koulutuspolun, ja moninaiset järjestämistavat oppilaiden riittävän osaamisen ja hyvinvoinnin eri alueilla. Sivistys- ja vapaa-aikapalveluiden roolit on täsmennetty ja niitä hyödynnetään hyvinvoinnin ja osaamisen edistämisessä	• Sivistystoimen huippujohtajaohjelma IV • Kuntien roolin ja palveluiden kirkastaminen edunvalvonnassa sekä verkostojen, tapahtumien, koulutusten ja viestinnän hyödyntäminen • Yhdyspintaprojekti
Toimintaympäristön muutoksiin ja oppijoiden tarpeisiin uudistettu koulutusjärjestelmä	Koulutuksen resurssien hyödyntämistä on tehostettu lainsäädäntöä keventämällä, toimintatapoja ja digitaalisia työkaluja kehittämällä sekä keskinäisellä yhteistyöllä Perusopetuksen lainsäädäntöä on uudistettu kokonaisuutena.	• HO-vaikuttaminen • Edunvalvonta • Verkostoperuskoulu-projekti • Koulutuksen järjestäjien auttaminen uusien toimintamallien etsimisessä

Elinvoiman vahvistajat

Vaikuttavuustavoite

Kunnan uusi rooli työllisyydessä otetaan haltuun kokonaisvaltaisesti.

Osaaminen kohtaa tarpeen, ja osaavat tekijät viihtyvät kunnassa.

	Vaikutustavoitteet	Toimenpiteet 2023 (tarkistetaan vuosittain)
TE-palveluiden integrointi	TE-palvelut ja niihin liittyvät tietojärjestelmät toimivat vaikuttavasti ja kustannustehokkaasti molemmilla kotimaisilla kielillä, osana kuntien työllisyyttä edistävää tehtäväkokonaisuutta.	• Edunvalvonta ja HO-vaikuttaminen • TE2024-muutostuki kunnille • TE2024-digi- ja ICT-asioiden edunvalvonta, tilannekuva ja muutostuki • Yhdyspinta-projekti
Osaavan työvoiman saatavuus	Työvoiman saatavuuden haasteet on nostettu valtakunnalliseen tietouteen, kuntien houkuttelevuus työnantaja on kasvanut, ja osaajapulaan etsitään uusia ratkaisuja	• Edunvalvonta ja HO-vaikuttaminen • Selvitys teknisen toimialan työvoimantarpeesta ja osaajapulan vaikutuksista kuntien kestäväan kasvuun. Ratkaisujen esittäminen ja niiden puolesta vaikuttaminen • Hyvien toimintamallien esilläpito, esim. osaamisen ja työllisyyden aamukahvit • Kv-rekrytointiprosessien kuvaus ja tukeminen

	Vaikutustavoitteet	Toimenpiteet 2023 (tarkistetaan vuosittain)
Ammatillinen koulutus elinvoiman tukena	Ammatillinen koulutus toimii osaamisen kehittämisen, kotoutumisen sekä työllisyys- ja elinkeinopolitiikan välineenä. Ammatillinen koulutus vastaa alueelliseen osaajatarpeeseen	• Edunvalvonta ja HO-vaikuttaminen • Hyvien toimintamallien esilläpito ja levittäminen. • Toimintamalli koulutuksen järjestäjien, yritysten ja kuntien yhteistyölle kansainvälisiä rekrytointeja koskien – esiselvitys ja jatkotoimenpiteet • Vahvistetaan kuntien roolia koulutuksen järjestämisessä
Kotouttaminen osana työvoimapolitiikkaa	Ulkomaalaistaustaiset työntekijät integroituvat suomalaiseen yhteiskuntaan suomen tai ruotsin kielellä.	• Edellytysten turvaaminen vaikuttamalla kotouttamislain valmisteluun. • Yhdyspintaprojekti

Hyvän elinympäristön varmistajat

Vaikuttavuustavoite

Kunnilla on onnistumisen mahdollisuudet hyvän ympäristön suunnittelussa ja toteuttamisessa sekä arjen palveluiden järjestämisessä kuntalaisille ilmastonmuutosta hilliten, siihen varautuen ja digitalisaatiota hyödyntäen.

Kunnat tuottavat terveellistä, turvallista, viihtyisää ja luonnoltaan monimuotoista elinympäristöä joka tukee ja vahvistaa hyvinvointia, toimivia yhdyskuntia ja elinvoimaa. Tämä mahdollistuu alueidenkäytön suunnittelulla, maapolitiikan toimenpiteillä, yhdyskuntatekniikan palveluilla ja niitä ohjaavilla viranomaistoiminnoilla.

Kunnan kiinteistökanta on korjattu, uudistettu ja mitoitettu palvelutarpeen mukaan. Kunnassa on toimintavarma ja yhdyskuntarakennetta vastaava infrastruktuuri.

Liikennejärjestelmä on toimiva ja sen rahoitus riittävää. Tietoliikenneyhteydet nopeat ja toimintavarmat.

	Vaikutustavoitteet	Toimenpiteet 2023 (tarkistetaan vuosittain)
Kestävä yhdyskunta ja ympäristö	Rakennetun ympäristön lainsäädäntö on eheä ja (yhteen)-toimiva kokonaisuus, joka mahdollistaa kunnille kestävän yhdyskunnan rakentamisen	• Edunvalvonta • HO-vaikuttaminen • Aktiivinen vaikuttaminen MRL-uudistuksen jatkovalmisteluun (alueidenkäyttö, maapolitiikka ja kaavojen toteuttaminen) • Kunnossapitolain uudistukseen valmistautuminen
	Luonnon monimuotoisuustavoitteet kyetään yhteen sovittamaan kunnan muiden maankäytön tavoitteiden kanssa ja yhteensovittamiseen on työkaluja (esim. kunnille käyttökelpoinen kompensaaation toimintamalli). EU:n ja kansalliset luonnonsuojelua ja ennallistamista koskevat velvoitteet ja tavoitteet huomioivat suomalaisten kuntien ja kaupunkien ominaispiirteet ja jättävät liikkumatilaa paikallisille valinnoille.	• EU-vaikuttaminen ja HO-vaikuttaminen • Luontokunnat-projektin rahoitus jatkuu • Tuotetaan (ja päivitetään) materiaalia kuntapäätäjille päätöksenteon tueksi (Viisaat päätäjät – terveemmät kuntalaiset opas)
	Kunnan kiinteistökanta on korjattu, uudistettu ja mitoitettu palvelutarpeen mukaan.	• Edunvalvonta ja hyvien toimintamallien esilläpito sekä levittäminen.
	Viranomaistehtävät (ympäristöterveydenhuolto, ympäristönsuojelu, rakennusvalvonta, jätehuolto) järjestetään joustavasti alueelliset erot huomioiden	• HO-vaikuttaminen, edunvalvonta

Toimiva liikenne-järjestelmä ja tekninen infrastruktuuri	Kunnan vastuulla olevan kriittisen infrastruktuurin merkitys ja omistajuus tunnistetaan ja niihin liittyvien maksu- ja verorahoitteisten palvelujen taloudelliset järjestämisedellytykset lainsäädännössä turvataan.	• EU- ja kansallinen edunvalvonta, • HO-vaikuttaminen • Aktiivinen vaikuttaminen vesihuoltolain uudistuksessa ja osallistuminen kansallisen vesihuoltouudistuksen muihin toimenpiteisiin • Jätelain toimeenpanon tukeminen
	Kuntien ja kaupunkiseutujen edellytykset toteuttaa ja kehittää toimivaa ja kestävä kehityksen tavoitteita tukevaa liikenneinfraa, joukkoliikennettä ja muita liikkumispalveluita alueellaan on turvattu.	• EU-vaikuttaminen • Kansallinen edunvalvonta • HO-vaikuttaminen
	Nopeat ja toimintavarmat tietoliikenneyhteydet	• Edunvalvonta ja HO-vaikuttaminen

The background is an abstract composition of paint splatters and textures. A large, bright yellow area occupies the upper right and center. To the left, there are diagonal bands of white, blue, and red, with blue being the most prominent. The overall effect is dynamic and textured.

KUNTA LIITTO

Kokoustiedot

Aika Torstai 1.12.2022 klo 14.00-17.30
Perjantai 2.12.2022 klo 9.00-12.30

Paikka Kuntatalo, Toinen linja 14, Helsinki.

Kokousohjelma

Torstai 1.12.2022

Klo		
13.30-	Ilmoittautuminen ja tulokahvi	luentosalin aula
14.00	Kokouksen avaus <i>valtuuskunnan puheenjohtaja Daniel Sazonov</i>	luentosali
	Kokousasioiden 32 § – 36 § käsittely	
	Valtuuskunnan seminaari: Kohti uutta hallituskautta - uudet kestävät kunnat ja Kuntaliitto	
n. 17.30	Seminaarin päätös	
	Ei iltatilaisuutta.	

Perjantai 2.12.2022

9.00	Päivän avaus <i>valtuuskunnan puheenjohtaja Daniel Sazonov</i>		
	Kokousasioiden käsittely jatkuu, 37 §		
10.00	Valtuustoryhmien kokoukset		
	Seuraavat kokoushuoneet on varattu ryhmäkokouksia varten:		
	Kok.	B 3.8	3. kerros
	SDP	B 3.6	3. kerros
	Kesk.	B 3.4	3. kerros
	PS	B 3.3	3. kerros
	Vihr.	B 3.2	3. kerros
	Vas.	B 3.1	3. kerros
	RKP	A 3.2	3. kerros
	KD	A 3.3	3. kerros
	Ahvenanmaa	A 3.4	3.kerros
11.00	Ryhmien puheenjohtajien välinen neuvottelu	B 3.5	3. kerros
11.30	Kokous jatkuu		
	Kokousasioiden käsittely jatkuu, 38 § - 45 §		luentosali
12.30	Kokouksen päättäminen		
12.30 -	Lounas tarjolla		Kuntatalon ravintola

Valtuuskunta 1.-2.12.2022

Asiat

- 32 Kokouksen avaus
- 33 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
- 34 Pöytäkirjan tarkastajien valinta
- 35 Valtuuskunnan sihteerin valinta
- 36 Esityslistan hyväksyminen
- 37 Päätösasioiden esittely ja ajankohtaiskatsaus
- 38 Suomen Kuntaliitto ry:n talousarvioesitys vuodelle 2023
- 39 Kuntaliiton strategia 2023-2026
- 40 Valtuuskuntaryhmän aloite koskien valtuuskunnan vuoden 2022 syyskokouksen kokouspaikkaa
- 41 Eronpyyntö Kuntaliiton valtuuskunnan varajäsenen toimesta
- 42 Eronpyynnöt vaalilautakunnan jäsenen ja varajäsenen tehtävistä
- 43 Seuraava kokous
- 44 Muut asiat
- 45 Kokouksen päättäminen

Valtuuskunta 1.-2.12.2022

Kokoustiedot

Aika Torstai 1.12.2022 klo 14.00-17.30
 Perjantai 2.12.2022 klo 9.00-12.30

Paikka Kuntatalo, Toinen linja 14, Helsinki.

Kokousohjelma

Torstai 1.12.2022

Klo
13.30- Ilmoittautuminen ja tulokahvi luentosalin aula

14.00 **Kokouksen avaus** luentosali
 valtuuskunnan puheenjohtaja Daniel Sazonov

 Kokousasioiden 32 § – 36 § käsittely

 Valtuuskunnan seminaari:
 Kohti uutta hallituskautta - uudet kestävät kunnat ja Kuntaliitto

n. 17.30 Seminaarin päätös

 Ei iltatilaisuutta.

Perjantai 2.12.2022

9.00 **Päivän avaus**
 valtuuskunnan puheenjohtaja Daniel Sazonov

 Kokousasioiden käsittely jatkuu, 37 §

10.00 **Valtuustoryhmien kokoukset**

 Seuraavat kokoushuoneet on varattu ryhmäkokouksia varten:

Kok.	B 3.8	3. kerros
SDP	B 3.6	3. kerros
Kesk.	B 3.4	3. kerros
PS	B 3.3	3. kerros
Vihr.	B 3.2	3. kerros
Vas.	B 3.1	3. kerros
RKP	A 3.2	3. kerros
KD	A 3.3	3. kerros
Ahvenanmaa	A 3.4	3. kerros

11.00 **Ryhmien puheenjohtajien välinen neuvottelu** B 3.5 3. kerros

11.30 **Kokous jatkuu**

 Kokousasioiden käsittely jatkuu, 38 § - 45 § luentosali

12.30 **Kokouksen päättäminen**

12.30 - Lounas tarjolla Kuntatalon ravintola

Valtuuskunta 1.-2.12.2022

Asiat

- 32 Kokouksen avaus
- 33 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
- 34 Pöytäkirjan tarkastajien valinta
- 35 Valtuuskunnan sihteerin valinta
- 36 Esityslistan hyväksyminen
- 37 Päätösasioiden esittely ja ajankohtaiskatsaus
- 38 Suomen Kuntaliitto ry:n talousarvioesitys vuodelle 2023
- 39 Kuntaliiton strategia 2023-2026
- 40 Valtuuskuntaryhmän aloite koskien valtuuskunnan vuoden 2022 syyskokouksen kokouspaikkaa
- 41 Eronpyyntö Kuntaliiton valtuuskunnan varajäsenen toimesta
- 42 Eronpyynnöt vaalilautakunnan jäsenen ja varajäsenen tehtävistä
- 43 Seuraava kokous
- 44 Muut asiat
- 45 Kokouksen päättäminen